

Stockholm University
Department of Statistics
Per Gösta Andersson

Econometrics I

WRITTEN EXAMINATION
Monday January 14, 2019

Tools allowed: Pocket calculator

Passing rate: 50% of overall total, which is 100 points. For detailed grading criteria, see the course description.

For the maximum number of points on each problem detailed and clear solutions are required.

If not indicated otherwise, the disturbance terms u_i in the models are supposed to fulfill the usual requirements of normality, homoscedasticity and independence.

1. (20p) Följande tabell visar utgifterna för total privat konsumtion (Y) samt den totala disponibla inkomsten (X) för USA, där båda variablerna är uttryckta i miljarder dollar. Variabeln (D) anger krigstillsättet enligt

$$D = \begin{cases} 1 & \text{då landet är i krig} \\ 0 & \text{annars} \end{cases}$$

Uppgifterna gäller för åren 1935–1949.

X	D	Y
58.5	0	56
66.3	0	62
71.2	0	67
65.5	0	64
70.3	0	67
75.7	0	71
92.7	0	81
116.9	1	89
133.5	1	99
146.3	1	108
150.2	1	120
160.0	0	144
169.8	0	162
189.2	0	175
188.6	0	178

Analys av datamaterialet enligt modellen

$$Y_i = \beta_1 + \beta_2 X_i + \beta_3 D_i + u_i$$

gav resultatet

The regression equation is

$$y = 1.00 + 0.924x - 23.3D$$

ANOVA		
Source	Sum of Squares	df
Regression (SSE)	25868.1	2
Residuals (SSR)	139.677	12
Total (SST)	26007.777	14

Coefficients Table		
Variable	Coefficient	SE($\hat{\beta}_i$)
Constant	1.00157	2.38554
X	0.924056	0.019604
D	-23.3432	2.06080

- (a) På vilket sätt påverkas den totala privata konsumtionen av landets krigstillstånd enligt den här analysen? Motivera ditt svar genom att beräkna ett lämpligt konfidensintervall med konfidensgrad 99%. (Använd lämplig notation.)

(12p)

- (b) Prediktera värdet av den totala privata konsumtionen ett är då $X = 150$ och landet inte är i krig. (Du behöver inte göra ett intervall.)

(8p)

2. (25p) Ett företag har studerat driftstiden (X) och värdet (Y) för en viss sorts hissar. Man söker ett samband mellan X och Y och har 16 par av observerade värden att tillgå : (okända enheter)

X	Y
3.2	52.2
3.6	45.8
4.0	24.0
4.4	17.6
5.2	11.8
5.6	10.2
6.0	11.6
6.8	9.7
7.6	8.2
8.4	8.5
9.2	6.7
10.0	7.4
10.8	7.3
11.6	6.5
12.4	6.1
13.2	6.1

$$\text{Modell 1: } Y_i = \beta_1 + \beta_2 X_i + u_i$$

$$\text{Modell 2: } 1/Y_i = \beta'_1 + \beta'_2(1/X_i) + u'_i$$

Resultat:

Modell 1:

The regression equation is

$$y = 38.1 - 3.03x$$

ANOVA		
Source	Sum of Squares	df
Regression (SSE)	1481.5	1
Residuals (SSR)	1516.8	14
Total (SST)	2998.3	15

Coefficients Table		
Variable	Coefficient	SE($\hat{\beta}_i$)
Constant	38.103	6.773
X	-3.0324	0.8200

Modell 2:

The regression equation is

$$1/y = 0.205 - 0.638(1/x)$$

ANOVA		
Source	Sum of Squares	df
Regression (SSE)	0.033935	1
Residuals (SSR)	0.001126	14
Total (SST)	0.035062	15

Coefficients Table		
Variable	Coefficient	SE($\hat{\beta}_i$)
Constant	0.204895	0.005427
X	-0.63772	0.03105

- (a) Modell 2 ger en bättre beskrivning av datamaterialet än modell 1. Motivera kortfattat varför enligt datautskriftena. Visa också grafiskt varför modell 2 är välmotiverad.
- (b) Man vill nu göra ett konfidensintervall för det förväntade (genomsnittliga) värdet av hissar med driftstiden 5.0. Ange formelmässigt (utan att genomföra de numeriska beräkningarna) hur du skulle göra om du använder modell 2 för detta ändamål.

(13p)

3. (25p) Betrakta följande Cobb-Douglas-modell:

$$Y_i = \beta_1 X_{2i}^{\beta_2} X_{3i}^{\beta_3} e^{u_i}, \quad (1)$$

där Y is "eftersfrågan", X_2 "pris" and X_3 is "inkomst". β_2 and β_3 är elasticiteterna för respektive pris och inkomst.

Skriv först om modellen så att den blir linjär.

Genom att använda den linjära modellen på årliga data under 18 år erhölls följande resultat:

(12p)

ANOVA		
Source	Sum of Squares	df
Regression (SSE)	0.0110	2
Residuals (SSR)	0.0173	15
Total (SST)	0.0283	17
Coefficients Table		
Variable	Coefficient	SE(β_i)
Constant	5.47	2.80
$\ln X_2$	-2.05	0.91
$\ln X_3$	1.06	0.35

Ett F -test på signifikansnivån 5%-level visade att minst en av X -variablerna ska inkluderas i modellen.

- (a) Kan modellen reduceras i termer av antalet variabler? Genomföra lämpligt/lämpliga test.
- (b) Vi är speciellt intresserade av priselasticiteten β_2 och huruvida $\beta_2 < -1$ eller ej. Genomföra ett lämpligt test eller lämpligt konfidensintervall för att undersöka detta.
- (c) En annan version av Cobb-Douglas- modellen kallas "transcendent", vilken kan skrivas som

$$Y_i = \beta_1 X_{2i}^{\beta_2} X_{3i}^{\beta_3} e^{\beta_4 X_{2i} + \beta_5 X_{3i}} e^{u_i} \quad (2)$$

Skriv om modellen så att den blir linjär.

Om vi jämför de två Cobb-Douglas-modellerna, hur skulle du testa att den första modellen (1) är "tillräcklig"? Beskriv proceduren genom att utnyttja den givna notationen för parametrarna. (Inga numeriska beräkningar efterfrågas.)

4. (20p) Följande tabell visar residualer uppkomna från modellen

$$\hat{Y}_t = \beta_1 + \beta_2 X_{1t} + \beta_3 X_{2t} + u_t$$

genom 8 observationer:

t	1	2	3	4	5	6	7	8
\hat{u}_t	-1.32	0.63	-0.47	1.55	-0.90	0.28	-1.24	1.56

- (a) Testa för första ordningens autokorrelation genom residualerna.
- (b) Testa om variansen för u_t är signifikant skild från 1.
- (c) r^2 i regressionen $X_{1t} = \alpha_1 + \alpha_2 X_{2t} + u_t$ blev 0.84. Är detta en indikation på multikolinjäritet (kolinjäritet) i modellen?

5. (10p) Sant eller falskt? Kort motivering/kommentar nödvändig.

- (a) Durbin-Watsonstestet och Runstestet är båda bara lämpliga att använda under normalfördelningsantagande för residualer.
- (b) Exkluderande av en regressor i en regressionsmodell kan leda till autokorrelation för störningsvariabeln.

- (c) Vid enkel linjär regression (en regressor) blir värdet på R^2 alltid detsamma som värdet på \hat{R}^2 .
- (d) Om både Y_i och X_i i modellen $Y_i = \beta_1 + \beta_2 X_i + u_u$ multipliceras med 100, ändras värdet både på $\hat{\beta}_1$ och $\hat{\beta}_2$.

Formula sheet, Econometrics I, Fall 2018

Under the simple linear model $Y_i = \beta_1 + \beta_2 X_i + u_i$, where $u_i \sim N(0, \sigma^2)$ and given independent pairs of observations $(Y_1, X_1), \dots, (Y_n, X_n)$, the OLS estimators are:

$$\begin{aligned}\hat{\beta}_1 &= \bar{Y} - \hat{\beta}_2 \bar{X} \\ \hat{\beta}_2 &= \frac{\sum (X_i - \bar{X})(Y_i - \bar{Y})}{\sum (X_i - \bar{X})^2} \\ \hat{\sigma}^2 &= \frac{RSS}{n-2} = \frac{\sum (Y_i - \hat{Y}_i)^2}{n-2}\end{aligned}$$

where $\hat{Y}_i = \hat{\beta}_1 + \hat{\beta}_2 X_i$ and where $E(\hat{\beta}_1) = \beta_1$, $E(\hat{\beta}_2) = \beta_2$ and $E(\hat{\sigma}^2) = \sigma^2$ and further

$$\begin{aligned}V(\hat{\beta}_1) &= \frac{\sum X_i^2}{n \sum (X_i - \bar{X})^2} \sigma^2 \\ V(\hat{\beta}_2) &= \frac{\sigma^2}{\sum (X_i - \bar{X})^2} \\ V(\hat{Y}_0) &= \sigma^2 \left(\frac{1}{n} + \frac{(X_0 - \bar{X})^2}{\sum (X_i - \bar{X})^2} \right) \\ V(Y_0 - \hat{Y}_0) &= \sigma^2 \left(1 + \frac{1}{n} + \frac{(X_0 - \bar{X})^2}{\sum (X_i - \bar{X})^2} \right)\end{aligned}$$

Distributional results:

$$\begin{aligned}\frac{\hat{\beta}_i - \beta_i}{se(\hat{\beta}_i)} &\sim t(n-2), \quad i = 1, 2 \\ \frac{\hat{\sigma}^2 (n-2)}{\sigma^2} &\sim \chi^2(n-2)\end{aligned}$$

Coefficient of determination:

$$r^2 = \frac{ESS}{TSS} = 1 - \frac{RSS}{TSS} = 1 - \frac{\sum (Y_i - \hat{Y}_i)^2}{\sum (Y_i - \bar{Y})^2}$$

Coefficient of correlation:

$$r = \frac{\sum (X_i - \bar{X})(Y_i - \bar{Y})}{\sqrt{\sum (X_i - \bar{X})^2 \sum (Y_i - \bar{Y})^2}}$$

where $r = \pm\sqrt{r^2}$

If we let $Y_i^* = w_1 Y_i$ and $X_i^* = w_2 X_{2i}$, then

$$\hat{\beta}_1^* = w_1 \hat{\beta}_1, \quad \hat{\beta}_2^* = \left(\frac{w_1}{w_2}\right) \hat{\beta}_2, \quad \hat{\sigma}^{*2} = w_1^2 \hat{\sigma}^2$$

Under the multiple linear regression model $Y_i = \beta_1 + \beta_2 X_{2i} + \dots + \beta_k X_{ki} + u_i$, where $u_i \sim N(0, \sigma^2)$ and given independent vectors of observations $(Y_1, X_{21}, \dots, X_{k1}), \dots, (Y_n, X_{2n}, \dots, X_{kn})$, the following holds for the OLS estimators:

$$\hat{\sigma}^2 = \frac{RSS}{n-k} = \frac{\sum (Y_i - \hat{Y}_i)^2}{n-k}$$

$$\begin{aligned} \frac{\hat{\beta}_i - \beta_i}{se(\hat{\beta}_i)} &\sim t(n-k), \quad i = 1, \dots, k \\ \frac{\hat{\sigma}^2 (n-k)}{\sigma^2} &\sim \chi^2(n-k) \end{aligned}$$

The multiple coefficient of determination:

$$R^2 = \frac{ESS}{TSS} = 1 - \frac{RSS}{TSS} = 1 - \frac{\sum (Y_i - \hat{Y}_i)^2}{\sum (Y_i - \bar{Y})^2}$$

Adjusted:

$$\bar{R}^2 = 1 - \frac{RSS/(n-k)}{TSS/(n-1)}$$

Testing $H_0: \beta_2 = \dots = \beta_k = 0$:

$$F = \frac{ESS/(k-1)}{RSS/(n-k)} = \frac{\sum (\hat{Y}_i - \bar{Y})^2 / (k-1)}{\sum (Y_i - \hat{Y}_i)^2 / (n-k)}$$

Comparing an "old" model with a "new" (larger):

$$\begin{aligned} F &= \frac{(ESS_{new} - ESS_{old})/\text{number of new regressors}}{RSS_{new}/(n - \text{number of parameters in the new model})} \\ &= \frac{(R_{new}^2 - R_{old}^2)/\text{number of new regressors}}{(1 - R_{new}^2)/(n - \text{number of parameters in the new model})} \end{aligned}$$

Comparing an "unrestricted" model with a "restricted":

$$F = \frac{(RSS_R - RSS_{UR})/m}{RSS_{UR}/(n-k)} = \frac{(R_{UR}^2 - R_R^2)/m}{(1 - R_{UR}^2)/(n-k)}$$

where m is the number of linear constraints and k is the number of parameters in the unrestricted model.

Variance inflation factor:

$$VIF_j = \frac{1}{1 - R_j^2}$$

Auxiliary regression:

$$F_j = \frac{R_j^2/(k-2)}{(1 - R_j^2)/(n-k+1)}$$

where $R_j^2 = R^2$ in the regression of x_j on the remaining $(k-2)$ regressors.

Tests of heteroscedasticity: (all test statistics are evaluated under the null hypothesis of no heteroscedasticity)

White's test: Regress \hat{u}_i^2 against the $k-1$ regressors and the squares of these.
Test statistic: $n R^2 \xrightarrow{\text{appr}} \chi^2(2(k-1))$

Glejser test: Regress $|\hat{u}_i|$ against the regressor X_j , (one regressor at a time)
Test statistic: t -test of the slope

Park test: Regress $\ln \hat{u}_i^2$ against the regressor $\ln X_j$, (one regressor at a time)
Test statistic: t -test of the slope

Goldefeld Quandt test of equal variances in two separate regressions:
Test statistic: $\frac{S_1^2}{S_2^2} \sim F(n_1 - k_1, n_2 - k_2)$

Tests of autocorrelation:

The Runs test: For R = number of runs, where $N = N_1 + N_2$ total number of observations:

$$\begin{aligned} E(R) &= \frac{2N_1 N_2}{N} + 1 \\ V(R) &= \frac{2N_1 N_2 (2N_1 N_2 - N)}{N^2(N-1)} \end{aligned}$$

The Durbin Watson d statistic:

$$d = \frac{\sum_{t=2}^n (\hat{u}_t - \hat{u}_{t-1})^2}{\sum_{t=1}^n \hat{u}_t^2}$$

Breusch Godfrey test: Null hypothesis: $H_0: \rho_1 = \rho_2 = \dots = \rho_K = 0$
 Test statistic: nR^2 from the regression of \hat{u}_t on the regressors which have produced \hat{u}_t plus lagged \hat{u}_t up to lag K .
 n = the number of observations used in this regression.
 The test statistic is approximately $\chi^2(K)$

Akaike's information criterion:

$$AIC = \frac{e^{2k/n} RSS}{n}$$

Schwartz's information criterion:

$$SIC = \frac{n^{k/n} RSS}{n}$$

Mallow's C_p criterion:

$$C_p = \frac{RSS_p}{\hat{\sigma}^2} - (n - 2p)$$

Logistic regression (logit model):

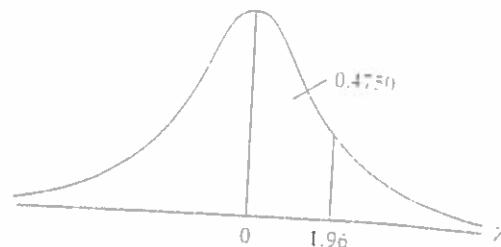
$$P(Y = 1) = \frac{1}{1 + e^{-(\beta_0 + \beta_1 X_1 + \dots + \beta_k X_k)}}, \quad \ln\left(\frac{P(Y = 1)}{1 - P(Y = 1)}\right) = \beta_0 + \beta_1 X_1 + \dots + \beta_k X_k$$

TABLE D.1
Areas Under the
Standardized Normal
Distribution

Example

$$\Pr(0 \leq Z \leq 1.96) = 0.4750$$

$$\Pr(Z \geq 1.96) = 0.5 - 0.4750 = 0.025$$

Z	.00	.01	.02	.03	.04	.05	.06	.07	.08	.09
0.0	0.0000	0.0040	0.0080	0.0120	0.0160	0.0199	0.0239	0.0279	0.0319	0.0359
0.1	0.0398	0.0438	0.0478	0.0517	0.0557	0.0596	0.0636	0.0675	0.0714	0.0753
0.2	0.0793	0.0832	0.0871	0.0910	0.0948	0.0987	0.1026	0.1064	0.1103	0.1141
0.3	0.1179	0.1217	0.1255	0.1293	0.1331	0.1368	0.1406	0.1443	0.1480	0.1517
0.4	0.1554	0.1591	0.1628	0.1664	0.1700	0.1736	0.1772	0.1808	0.1844	0.1879
0.5	0.1915	0.1950	0.1985	0.2019	0.2054	0.2088	0.2123	0.2157	0.2190	0.2224
0.6	0.2257	0.2291	0.2324	0.2357	0.2389	0.2422	0.2454	0.2486	0.2517	0.2549
0.7	0.2580	0.2611	0.2642	0.2673	0.2704	0.2734	0.2764	0.2794	0.2823	0.2852
0.8	0.2881	0.2910	0.2939	0.2967	0.2995	0.3023	0.3051	0.3078	0.3106	0.3133
0.9	0.3159	0.3186	0.3212	0.3238	0.3264	0.3289	0.3315	0.3340	0.3365	0.3389
1.0	0.3413	0.3438	0.3461	0.3485	0.3508	0.3531	0.3554	0.3577	0.3599	0.3621
1.1	0.3643	0.3665	0.3686	0.3708	0.3729	0.3749	0.3770	0.3790	0.3810	0.3830
1.2	0.3849	0.3869	0.3888	0.3907	0.3925	0.3944	0.3962	0.3980	0.3997	0.4015
1.3	0.4032	0.4049	0.4066	0.4082	0.4099	0.4115	0.4131	0.4147	0.4162	0.4177
1.4	0.4192	0.4207	0.4222	0.4236	0.4251	0.4265	0.4279	0.4292	0.4306	0.4319
1.5	0.4332	0.4345	0.4357	0.4370	0.4382	0.4394	0.4406	0.4418	0.4429	0.4441
1.6	0.4452	0.4463	0.4474	0.4484	0.4495	0.4505	0.4515	0.4525	0.4535	0.4545
1.7	0.4454	0.4564	0.4573	0.4582	0.4591	0.4599	0.4608	0.4616	0.4625	0.4633
1.8	0.4641	0.4649	0.4656	0.4664	0.4671	0.4678	0.4686	0.4693	0.4699	0.4706
1.9	0.4713	0.4719	0.4726	0.4732	0.4738	0.4744	0.4750	0.4756	0.4761	0.4767
2.0	0.4772	0.4778	0.4783	0.4788	0.4793	0.4798	0.4803	0.4808	0.4812	0.4817
2.1	0.4821	0.4826	0.4830	0.4834	0.4838	0.4842	0.4846	0.4850	0.4854	0.4857
2.2	0.4861	0.4864	0.4868	0.4871	0.4875	0.4878	0.4881	0.4884	0.4887	0.4890
2.3	0.4893	0.4896	0.4898	0.4901	0.4904	0.4906	0.4909	0.4911	0.4913	0.4916
2.4	0.4918	0.4920	0.4922	0.4925	0.4927	0.4929	0.4931	0.4932	0.4934	0.4936
2.5	0.4938	0.4940	0.4941	0.4943	0.4945	0.4946	0.4948	0.4949	0.4951	0.4952
2.6	0.4953	0.4955	0.4956	0.4957	0.4959	0.4960	0.4961	0.4962	0.4963	0.4964
2.7	0.4965	0.4966	0.4967	0.4968	0.4969	0.4970	0.4971	0.4972	0.4973	0.4974
2.8	0.4974	0.4975	0.4976	0.4977	0.4977	0.4978	0.4979	0.4979	0.4980	0.4981
2.9	0.4981	0.4982	0.4982	0.4983	0.4984	0.4984	0.4985	0.4985	0.4986	0.4986
3.0	0.4987	0.4987	0.4987	0.4988	0.4988	0.4989	0.4989	0.4989	0.4990	0.4990

Note: This table gives the area in the right-hand tail of the distribution (i.e., $Z \geq 0$). But since the normal distribution is symmetrical about $Z = 0$, the area in the left-hand tail is the same as the area in the corresponding right-hand tail. For example, $\Pr(-1.96 \leq Z \leq 0) = 0.4750$. Therefore, $\Pr(-1.96 \leq Z \leq +0.6) = 2(0.4750) = 0.95$.

TABLE D.2
Percentage Points of
the *t* Distribution

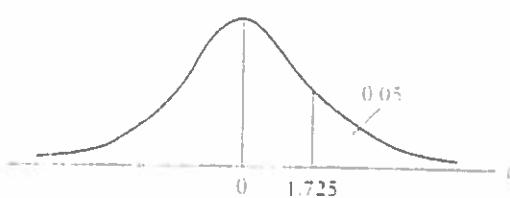
Source: From R. S. Pearson and
H. O. Hartley (eds.), *Biometrika Tables for Statisticians, Vol. 1*,
3rd ed., Table 12, Cambridge University Press, New York,
1968. Reproduced by permission of the editors and
of the Royal Statistical Society.

Example

$$\Pr(t > 2.086) = 0.025$$

$$\Pr(t > 1.725) = 0.05 \quad \text{for } df = 20$$

$$\Pr(t > 1.725) = 0.10$$

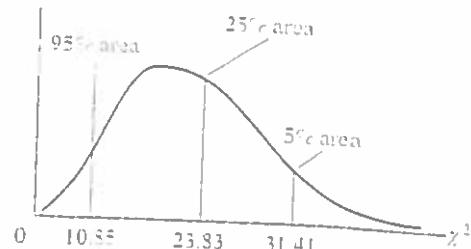
df \ Pr	0.25	0.10	0.05	0.025	0.01	0.005	0.001
	0.50	0.20	0.10	0.05	0.02	0.010	0.002
1	1.000	3.078	6.314	12.706	31.821	63.657	318.31
2	0.816	1.886	2.920	4.303	6.965	9.925	22.327
3	0.765	1.638	2.353	3.182	4.541	5.841	10.214
4	0.741	1.533	2.132	2.776	3.747	4.604	7.173
5	0.727	1.476	2.015	2.571	3.365	4.032	5.893
6	0.718	1.440	1.943	2.447	3.143	3.707	5.208
7	0.711	1.415	1.895	2.365	2.998	3.499	4.785
8	0.706	1.397	1.860	2.306	2.896	3.355	4.501
9	0.703	1.383	1.833	2.262	2.821	3.250	4.297
10	0.700	1.372	1.812	2.228	2.764	3.169	4.144
11	0.697	1.363	1.796	2.201	2.718	3.106	4.025
12	0.695	1.356	1.782	2.179	2.681	3.055	3.930
13	0.694	1.350	1.771	2.160	2.650	3.012	3.852
14	0.692	1.345	1.761	2.145	2.624	2.977	3.787
15	0.691	1.341	1.753	2.131	2.602	2.947	3.733
16	0.690	1.337	1.746	2.120	2.583	2.921	3.686
17	0.689	1.333	1.740	2.110	2.567	2.898	3.646
18	0.688	1.330	1.734	2.101	2.552	2.878	3.610
19	0.688	1.328	1.729	2.093	2.539	2.861	3.579
20	0.687	1.325	1.725	2.086	2.528	2.845	3.552
21	0.686	1.323	1.721	2.080	2.518	2.831	3.527
22	0.686	1.321	1.717	2.074	2.508	2.819	3.505
23	0.685	1.319	1.714	2.069	2.500	2.807	3.485
24	0.685	1.318	1.711	2.064	2.492	2.797	3.467
25	0.684	1.316	1.708	2.060	2.485	2.787	3.450
26	0.684	1.315	1.706	2.056	2.479	2.779	3.435
27	0.684	1.314	1.703	2.052	2.473	2.771	3.421
28	0.683	1.313	1.701	2.048	2.467	2.763	3.408
29	0.683	1.311	1.699	2.045	2.462	2.756	3.396
30	0.683	1.310	1.697	2.042	2.457	2.750	3.385
40	0.681	1.303	1.684	2.021	2.423	2.704	3.307
60	0.679	1.296	1.671	2.000	2.390	2.660	3.232
120	0.677	1.289	1.658	1.980	2.358	2.617	3.160
∞	0.674	1.282	1.645	1.960	2.326	2.576	3.090

Note: The smaller probability shown at the head of each column is the area in one tail; the larger probability is the area in both tails.

TABLE D.4
Upper Percentage Points of the χ^2 Distribution

Example

$\Pr(\chi^2 > 10.85) = 0.95$
 $\Pr(\chi^2 > 23.83) = 0.25$ for df = 20
 $\Pr(\chi^2 > 31.41) = 0.05$

Degrees of freedom	.995	.990	.975	.950	.900
1	392704×10^{-13}	157088×10^{-9}	982069×10^{-9}	393214×10^{-8}	.0157908
2	.0100251	.0201007	.0506356	.102587	.210720
3	.0717212	.114832	.215795	.351846	.584375
4	.206990	.297110	.484419	.710721	1.063623
5	.411740	.554300	.831211	1.145476	1.61031
6	.675727	.872085	1.237347	1.63539	2.20413
7	.989265	1.239043	1.68987	2.16735	2.83311
8	1.344419	1.646482	2.17973	2.73264	3.48954
9	1.734926	2.087912	2.70039	3.32511	4.16816
10	2.15585	2.55821	3.24697	3.94030	4.86518
11	2.60321	3.05347	3.81575	4.57481	5.57779
12	3.07382	3.57056	4.40379	5.22603	6.30380
13	3.56503	4.10691	5.00874	5.89186	7.04150
14	4.07468	4.66043	5.62872	6.57063	7.78953
15	4.60094	5.22935	6.26214	7.26094	8.54675
16	5.14224	5.81221	6.90766	7.96164	9.31223
17	5.69724	6.40776	7.56418	8.67176	10.0852
18	6.26481	7.01491	8.23075	9.39046	10.8649
19	6.84398	7.63273	8.90655	10.1170	11.6509
20	7.43386	8.26040	9.59083	10.8508	12.4426
21	8.03366	8.89720	10.28293	11.5913	13.2396
22	8.64272	9.54249	10.9823	12.3380	14.0415
23	9.26042	10.19567	11.6885	13.0905	14.8479
24	9.88623	10.8564	12.4011	13.8484	15.6587
25	10.5197	11.5240	13.1197	14.6114	16.4734
26	11.1603	12.1981	13.8439	15.3791	17.2919
27	11.8076	12.8786	14.5733	16.1513	18.1138
28	12.4613	13.5648	15.3079	16.9279	18.9392
29	13.1211	14.2565	16.0471	17.7083	19.7677
30	13.7867	14.9535	16.7908	18.4926	20.5992
40	20.7065	22.1643	24.4331	26.5093	29.0505
50	27.9907	29.7067	32.3574	34.7642	37.6886
60	35.5346	37.4848	40.4817	43.1879	46.4589
70	43.2752	45.4418	48.7576	51.7393	55.3290
80	51.1720	53.5400	57.1532	60.3915	64.2778
90	59.1963	61.7541	65.6466	69.1260	73.2912
100*	67.3276	70.0648	74.2219	77.9295	82.3581

*For df greater than 100, the expression $\sqrt{2f} + \sqrt{2f-1} = Z_f$ follows the standard normal distribution, where f represents the degrees of freedom.

χ^2 -table continued

.750	.500	.250	.100	.050	.025	.010	.005
1.015308	.454937	1.32330	2.70554	3.84146	5.02389	6.63490	7.87944
.575364	1.38629	2.77259	4.60517	5.99147	7.37776	9.21034	10.5966
1.212534	2.36597	4.10835	6.25139	7.81473	9.34840	11.3449	12.8381
1.92255	3.35670	5.38527	7.77944	9.48773	11.1433	13.2767	14.8602
2.67460	4.35146	6.62568	9.23635	11.0705	12.8325	15.0863	16.7496
3.45460	5.34812	7.84080	10.6446	12.5916	14.4494	16.8119	18.5476
4.25485	6.34581	9.03715	12.0170	14.0671	16.0128	18.4753	20.2777
5.07064	7.34412	10.2188	13.3616	15.5073	17.5346	20.0902	21.9550
5.89883	8.34283	11.3887	14.6837	16.9190	19.0228	21.6660	23.5893
6.73720	9.34182	12.5489	15.9871	18.3070	20.4831	23.2093	25.1882
7.58412	10.3410	13.7007	17.2750	19.6751	21.9200	24.7250	26.7569
8.43842	11.3403	14.8454	18.5494	21.0261	23.3367	26.2170	28.2995
9.29906	12.3398	15.9839	19.8119	22.3621	24.7356	27.6883	29.8194
10.1653	13.3393	17.1170	21.0642	23.6848	26.1190	29.1413	31.3193
11.0365	14.3389	18.2451	22.3072	24.9958	27.4884	30.5779	32.8013
11.9122	15.3385	19.3688	23.5418	26.2962	28.8454	31.9999	34.2672
12.7919	16.3381	20.4887	24.7690	27.5871	30.1910	33.4087	35.7185
13.6753	17.3379	21.6049	25.9894	28.8693	31.5264	34.8053	37.1564
14.5620	18.3376	22.7178	27.2036	30.1435	32.8523	36.1908	38.5822
15.4518	19.3374	23.8277	28.4120	31.4104	34.1696	37.5662	39.9968
16.3444	20.3372	24.9348	29.6151	32.6705	35.4789	38.9321	41.4010
17.2396	21.3370	26.0393	30.8133	33.9244	36.7807	40.2894	42.7956
18.1373	22.3369	27.1413	32.0069	35.1725	38.0757	41.6384	44.1813
19.0372	23.3367	28.2412	33.1963	36.4151	39.3641	42.9798	45.5585
19.9393	24.3366	29.3389	34.3816	37.6525	40.6465	44.3141	46.9278
20.8434	25.3364	30.4345	35.5631	38.8852	41.9232	45.6417	48.2899
21.7494	26.3363	31.5284	36.7412	40.1133	43.1944	46.9630	49.6449
22.6572	27.3363	32.6205	37.9159	41.3372	44.4607	48.2782	50.9933
23.5666	28.3362	33.7109	39.0875	42.5569	45.7222	49.5879	52.3356
24.4776	29.3360	34.7998	40.2560	43.7729	46.9792	50.8922	53.6720
33.6603	39.3354	45.6160	51.8050	55.7585	59.3417	63.6907	66.7659
42.9421	49.3349	56.3336	63.1671	67.5048	71.4202	76.1539	79.4900
52.2938	59.3347	66.9814	74.3970	79.0819	83.2976	88.3794	91.9517
61.6983	69.3344	77.5766	85.5271	90.5312	95.0231	100.425	104.215
71.1445	79.3343	88.1303	96.5782	101.879	106.629	112.329	116.321
80.6247	89.3342	98.6499	107.565	113.145	118.136	124.116	128.299
90.1332	99.3341	109.141	118.498	124.342	129.561	135.807	140.169

Source: Abridged from E. S. Pearson and H. O. Hartley, eds., *Biometrika Tables for Statisticians*, vol. 1, 3d ed., 1942. © Cambridge University Press, New York, 1946.
Reproduced by permission of the editors and trustees of Biometrika.

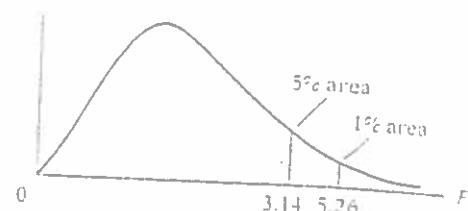
TABLE D 3 Upper Percentage Points of the F Distribution**Example**

$$\Pr(F > 1.59) = 0.25$$

$$\Pr(F > 2.42) = 0.10 \quad \text{for } df N_1 = 10$$

$$\Pr(F > 3.14) = 0.05 \quad \text{and } N_2 = 9$$

$$\Pr(F > 5.26) = 0.01$$

df for denominator N_2	Pr	df for numerator N_1										
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	.25	5.83	7.50	8.20	8.58	8.82	8.98	9.10	9.19	9.26	9.32	9.36
	.10	39.9	49.5	53.6	55.8	57.2	58.2	58.9	59.4	59.9	60.2	60.5
	.05	161	200	216	225	230	234	237	239	241	242	243
2	.25	2.57	3.00	3.15	3.23	3.28	3.31	3.34	3.35	3.37	3.38	3.39
	.10	8.53	9.00	9.16	9.24	9.29	9.33	9.35	9.37	9.38	9.39	9.40
	.05	18.5	19.0	19.2	19.2	19.3	19.3	19.4	19.4	19.4	19.4	19.4
	.01	98.5	99.0	99.2	99.2	99.3	99.3	99.4	99.4	99.4	99.4	99.4
3	.25	2.02	2.28	2.36	2.39	2.41	2.42	2.43	2.44	2.44	2.44	2.45
	.10	5.54	5.46	5.39	5.34	5.31	5.28	5.27	5.25	5.24	5.23	5.22
	.05	10.1	9.55	9.28	9.12	9.01	8.94	8.89	8.85	8.81	8.79	8.76
	.01	34.1	30.8	29.5	28.7	28.2	27.9	27.7	27.5	27.3	27.2	27.1
4	.25	1.81	2.00	2.05	2.06	2.07	2.08	2.08	2.08	2.08	2.08	2.08
	.10	4.54	4.32	4.19	4.11	4.05	4.01	3.98	3.95	3.94	3.92	3.91
	.05	7.71	6.94	6.59	6.39	6.26	6.16	6.09	6.04	6.00	5.96	5.94
	.01	21.2	18.0	16.7	16.0	15.5	15.2	15.0	14.8	14.7	14.5	14.4
5	.25	1.69	1.85	1.88	1.89	1.89	1.89	1.89	1.89	1.89	1.89	1.89
	.10	4.06	3.78	3.62	3.52	3.45	3.40	3.37	3.34	3.32	3.30	3.28
	.05	6.61	5.79	5.41	5.19	5.05	4.95	4.88	4.82	4.77	4.74	4.71
	.01	16.3	13.3	12.1	11.4	11.0	10.7	10.5	10.3	10.2	10.1	9.96
6	.25	1.62	1.76	1.78	1.79	1.79	1.78	1.78	1.78	1.77	1.77	1.77
	.10	3.78	3.46	3.29	3.18	3.11	3.05	3.01	2.98	2.96	2.94	2.92
	.05	5.99	5.14	4.76	4.53	4.39	4.28	4.21	4.15	4.10	4.06	4.03
	.01	13.7	10.9	9.78	9.15	8.75	8.47	8.26	8.10	7.98	7.87	7.79
7	.25	1.57	1.70	1.72	1.72	1.71	1.71	1.70	1.70	1.69	1.69	1.68
	.10	3.59	3.26	3.07	2.96	2.88	2.83	2.78	2.75	2.72	2.70	2.68
	.05	5.59	4.74	4.35	4.12	3.97	3.87	3.79	3.73	3.68	3.64	3.60
	.01	12.2	9.55	8.45	7.85	7.46	7.19	6.99	6.84	6.72	6.62	6.54
8	.25	1.54	1.66	1.67	1.66	1.66	1.65	1.64	1.64	1.63	1.63	1.62
	.10	3.46	3.11	2.92	2.81	2.73	2.67	2.62	2.59	2.56	2.54	2.52
	.05	5.32	4.46	4.07	3.84	3.69	3.58	3.50	3.44	3.39	3.35	3.31
	.01	11.3	8.65	7.59	7.01	6.63	6.37	6.18	6.03	5.91	5.81	5.73
9	.25	1.51	1.62	1.63	1.63	1.62	1.61	1.60	1.60	1.59	1.59	1.58
	.10	3.36	3.01	2.81	2.69	2.61	2.55	2.51	2.47	2.44	2.42	2.38
	.05	5.12	4.26	3.86	3.63	3.48	3.37	3.29	3.23	3.18	3.14	3.10
	.01	10.6	8.02	6.99	6.42	6.06	5.80	5.61	5.47	5.35	5.26	5.18

Source. From E. S. Pearson and H. O. Hartley, eds., *Biometrika Tables for Statisticians*, vol. 1, 3rd ed., table 13, Cambridge University Press, New York, 1966.
Reproduced by permission of the editors and trustees of *Biometrika*.

F-table (continued)

df for numerator N_1													df for denominator N_2
15	20	24	30	40	50	60	100	120	200	500	∞	Pr	
9.49	9.58	9.63	9.67	9.71	9.74	9.76	9.78	9.80	9.82	9.84	9.85	.25	
61.2	61.7	62.0	62.3	62.5	62.7	62.8	63.0	63.1	63.2	63.3	63.3	.10	1
246	248	249	250	251	252	252	253	253	254	254	254	.05	
3.41	3.43	3.43	3.44	3.45	3.45	3.46	3.47	3.47	3.48	3.48	3.48	.25	
9.42	9.44	9.45	9.46	9.47	9.47	9.47	9.48	9.48	9.49	9.49	9.49	.10	
19.4	19.4	19.5	19.5	19.5	19.5	19.5	19.5	19.5	19.5	19.5	19.5	.05	2
99.4	99.4	99.5	99.5	99.5	99.5	99.5	99.5	99.5	99.5	99.5	99.5	.01	
2.46	2.46	2.46	2.47	2.47	2.47	2.47	2.47	2.47	2.47	2.47	2.47	.25	
5.20	5.18	5.18	5.17	5.16	5.15	5.15	5.14	5.14	5.14	5.14	5.13	.10	
8.70	8.66	8.64	8.62	8.59	8.58	8.57	8.55	8.55	8.54	8.53	8.53	.05	3
26.9	26.7	26.6	26.5	26.4	26.4	26.3	26.2	26.2	26.2	26.1	26.1	.01	
2.08	2.08	2.08	2.08	2.08	2.08	2.08	2.08	2.08	2.08	2.08	2.08	.25	
3.87	3.84	3.83	3.82	3.80	3.79	3.78	3.78	3.77	3.77	3.76	3.76	.10	
5.86	5.80	5.77	5.75	5.72	5.70	5.69	5.66	5.66	5.65	5.64	5.63	.05	4
14.2	14.0	13.9	13.8	13.7	13.7	13.7	13.6	13.6	13.5	13.5	13.5	.01	
1.89	1.88	1.88	1.88	1.88	1.88	1.87	1.87	1.87	1.87	1.87	1.87	.25	
3.24	3.21	3.19	3.17	3.16	3.15	3.14	3.13	3.12	3.12	3.11	3.10	.10	
4.62	4.56	4.53	4.50	4.46	4.44	4.43	4.41	4.40	4.39	4.37	4.36	.05	5
9.72	9.55	9.47	9.38	9.29	9.24	9.20	9.13	9.11	9.08	9.04	9.02	.01	
1.76	1.76	1.75	1.75	1.75	1.75	1.74	1.74	1.74	1.74	1.74	1.74	.25	
2.87	2.84	2.82	2.80	2.78	2.77	2.76	2.75	2.74	2.73	2.73	2.72	.10	
3.94	3.87	3.84	3.81	3.77	3.75	3.74	3.71	3.70	3.69	3.68	3.67	.05	6
7.56	7.40	7.31	7.23	7.14	7.09	7.06	6.99	6.97	6.93	6.90	6.88	.01	
1.68	1.67	1.67	1.66	1.66	1.66	1.65	1.65	1.65	1.65	1.65	1.65	.25	
2.63	2.59	2.58	2.56	2.54	2.52	2.51	2.50	2.49	2.48	2.48	2.47	.10	
3.51	3.44	3.41	3.38	3.34	3.32	3.30	3.27	3.27	3.25	3.24	3.23	.05	7
6.31	6.16	6.07	5.99	5.91	5.86	5.82	5.75	5.74	5.70	5.67	5.65	.01	
1.62	1.61	1.60	1.60	1.59	1.59	1.58	1.58	1.58	1.58	1.58	1.58	.25	
2.46	2.42	2.40	2.38	2.36	2.35	2.34	2.32	2.32	2.31	2.30	2.29	.10	
3.22	3.15	3.12	3.08	3.04	2.02	3.01	2.97	2.97	2.95	2.94	2.93	.05	8
5.52	5.36	5.28	5.20	5.12	5.07	5.03	4.96	4.95	4.91	4.88	4.86	.01	
1.57	1.56	1.56	1.55	1.55	1.54	1.54	1.53	1.53	1.53	1.53	1.53	.25	
2.34	2.30	2.28	2.25	2.23	2.22	2.21	2.19	2.18	2.17	2.17	2.16	.10	
3.01	2.94	2.90	2.86	2.83	2.80	2.79	2.76	2.75	2.73	2.72	2.71	.05	
4.96	4.81	4.73	4.65	4.57	4.52	4.48	4.42	4.40	4.36	4.33	4.31	.01	9

(Continued)

TABLE D.3 Upper Percentage Points of the *F* Distribution (Continued)

df for denom. inator <i>N</i> ₂	Pr	df for numerator <i>N</i> ₁											
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
10	.25	1.49	1.60	1.60	1.59	1.59	1.58	1.57	1.56	1.56	1.55	1.55	1.54
	.10	3.29	2.92	2.73	2.61	2.52	2.46	2.41	2.38	2.35	2.32	2.30	2.28
	.05	4.96	4.10	3.71	3.48	3.33	3.22	3.14	3.07	3.02	2.98	2.94	2.91
	.01	10.0	7.56	6.55	5.99	5.64	5.39	5.20	5.06	4.94	4.85	4.77	4.71
11	.25	1.47	1.58	1.58	1.57	1.56	1.55	1.54	1.53	1.53	1.52	1.52	1.51
	.10	3.23	2.86	2.66	2.54	2.45	2.39	2.34	2.30	2.27	2.25	2.23	2.21
	.05	4.84	3.98	3.59	3.36	3.20	3.09	3.01	2.95	2.90	2.85	2.82	2.79
	.01	9.65	7.21	6.22	5.67	5.32	5.07	4.89	4.74	4.63	4.54	4.46	4.40
12	.25	1.46	1.56	1.56	1.55	1.54	1.53	1.52	1.51	1.51	1.50	1.50	1.49
	.10	3.18	2.81	2.61	2.48	2.39	2.33	2.28	2.24	2.21	2.19	2.17	2.15
	.05	4.75	3.89	3.49	3.26	3.11	3.00	2.91	2.85	2.80	2.75	2.72	2.69
	.01	9.33	6.93	5.95	5.41	5.06	4.82	4.64	4.50	4.39	4.30	4.22	4.16
13	.25	1.45	1.55	1.55	1.53	1.52	1.51	1.50	1.49	1.49	1.48	1.47	1.47
	.10	3.14	2.76	2.56	2.43	2.35	2.28	2.23	2.20	2.16	2.14	2.12	2.10
	.05	4.67	3.81	3.41	3.18	3.03	2.92	2.83	2.77	2.71	2.67	2.63	2.60
	.01	9.07	6.70	5.74	5.21	4.86	4.62	4.44	4.30	4.19	4.10	4.02	3.96
14	.25	1.44	1.53	1.53	1.52	1.51	1.50	1.49	1.49	1.47	1.46	1.46	1.45
	.10	3.10	2.73	2.52	2.39	2.31	2.24	2.19	2.15	2.12	2.10	2.08	2.05
	.05	4.60	3.74	3.34	3.11	2.96	2.85	2.76	2.70	2.65	2.60	2.57	2.53
	.01	8.86	6.51	5.56	5.04	4.69	4.46	4.28	4.14	4.03	3.94	3.86	3.80
15	.25	1.43	1.52	1.52	1.51	1.49	1.48	1.47	1.46	1.46	1.45	1.44	1.44
	.10	3.07	2.70	2.49	2.36	2.27	2.21	2.16	2.12	2.09	2.06	2.04	2.02
	.05	4.54	3.68	3.29	3.06	2.90	2.79	2.71	2.64	2.59	2.54	2.51	2.48
	.01	8.68	6.36	5.42	4.89	4.56	4.32	4.14	4.00	3.89	3.80	3.73	3.67
16	.25	1.42	1.51	1.51	1.50	1.48	1.47	1.46	1.45	1.44	1.44	1.44	1.43
	.10	3.05	2.67	2.46	2.33	2.24	2.18	2.13	2.09	2.06	2.03	2.01	1.99
	.05	4.49	3.63	3.24	3.01	2.85	2.74	2.66	2.59	2.54	2.49	2.46	2.42
	.01	8.53	6.23	5.29	4.77	4.44	4.20	4.03	3.89	3.78	3.69	3.62	3.55
17	.25	1.42	1.51	1.50	1.49	1.47	1.46	1.45	1.44	1.43	1.43	1.42	1.41
	.10	3.03	2.64	2.44	2.31	2.22	2.15	2.10	2.06	2.03	2.00	1.98	1.96
	.05	4.45	3.59	3.20	2.96	2.81	2.70	2.61	2.55	2.49	2.45	2.41	2.38
	.01	8.40	6.11	5.18	4.67	4.34	4.10	3.93	3.79	3.68	3.59	3.52	3.46
18	.25	1.41	1.50	1.49	1.48	1.46	1.45	1.44	1.43	1.42	1.42	1.41	1.40
	.10	3.01	2.62	2.42	2.29	2.20	2.13	2.08	2.04	2.00	1.98	1.96	1.93
	.05	4.41	3.55	3.16	2.93	2.77	2.66	2.58	2.51	2.46	2.41	2.37	2.34
	.01	8.29	6.01	5.09	4.58	4.25	4.01	3.84	3.71	3.60	3.51	3.43	3.37
19	.25	1.41	1.49	1.49	1.47	1.46	1.44	1.43	1.42	1.41	1.41	1.40	1.40
	.10	2.99	2.61	2.40	2.27	2.18	2.11	2.06	2.02	1.98	1.96	1.94	1.91
	.05	4.38	3.52	3.13	2.90	2.74	2.63	2.54	2.48	2.42	2.38	2.34	2.31
	.01	8.18	5.93	5.01	4.50	4.17	3.94	3.77	3.63	3.52	3.43	3.36	3.30
20	.25	1.40	1.49	1.48	1.46	1.45	1.44	1.43	1.42	1.41	1.40	1.39	1.39
	.10	2.97	2.59	2.38	2.25	2.16	2.09	2.04	2.00	1.96	1.94	1.92	1.89
	.05	4.35	3.49	3.10	2.87	2.71	2.60	2.51	2.45	2.39	2.35	2.31	2.28
	.01	8.10	5.85	4.94	4.43	4.10	3.87	3.70	3.56	3.46	3.37	3.29	3.23

F-table (continued)

df for numerator N_1												df for denominator N_2	
15	20	24	30	40	50	60	100	120	200	500	∞	Pr	N_2
1.53	1.52	1.52	1.51	1.51	1.50	1.50	1.49	1.49	1.49	1.48	1.48	.25	
2.24	2.20	2.18	2.16	2.13	2.12	2.11	2.09	2.08	2.07	2.06	2.06	.10	10
2.85	2.77	2.74	2.70	2.66	2.64	2.62	2.59	2.58	2.56	2.55	2.54	.05	
4.56	4.41	4.33	4.25	4.17	4.12	4.08	4.01	4.00	3.96	3.93	3.91	.01	
1.50	1.49	1.49	1.48	1.47	1.47	1.47	1.46	1.46	1.46	1.45	1.45	.25	
2.17	2.12	2.10	2.08	2.05	2.04	2.03	2.00	2.00	1.99	1.98	1.97	.10	11
2.72	2.65	2.61	2.57	2.53	2.51	2.49	2.46	2.45	2.43	2.42	2.40	.05	
4.25	4.10	4.02	3.94	3.86	3.81	3.78	3.71	3.69	3.66	3.62	3.60	.01	
1.48	1.47	1.46	1.45	1.45	1.44	1.44	1.43	1.43	1.43	1.42	1.42	.25	
2.10	2.06	2.04	2.01	1.99	1.97	1.96	1.94	1.93	1.92	1.91	1.90	.10	12
2.62	2.54	2.51	2.47	2.43	2.40	2.38	2.35	2.34	2.32	2.31	2.30	.05	
4.01	3.86	3.78	3.70	3.62	3.57	3.54	3.47	3.45	3.41	3.38	3.36	.01	
1.46	1.45	1.44	1.43	1.42	1.42	1.42	1.41	1.41	1.40	1.40	1.40	.25	
2.05	2.01	1.98	1.96	1.93	1.92	1.90	1.88	1.88	1.86	1.85	1.85	.10	13
2.53	2.46	2.42	2.38	2.34	2.31	2.30	2.26	2.25	2.23	2.22	2.21	.05	
3.82	3.66	3.59	3.51	3.43	3.38	3.34	3.27	3.25	3.22	3.19	3.17	.01	
1.44	1.43	1.42	1.41	1.41	1.40	1.40	1.39	1.39	1.38	1.38	1.38	.25	
2.01	1.96	1.94	1.91	1.89	1.87	1.86	1.83	1.83	1.82	1.80	1.80	.10	14
2.46	2.39	2.35	2.31	2.27	2.24	2.22	2.19	2.18	2.16	2.14	2.13	.05	
3.66	3.51	3.43	3.35	3.27	3.22	3.18	3.11	3.09	3.06	3.03	3.00	.01	
1.43	1.41	1.41	1.40	1.39	1.39	1.38	1.38	1.37	1.37	1.36	1.36	.25	
1.97	1.92	1.90	1.87	1.85	1.83	1.82	1.79	1.79	1.77	1.76	1.76	.10	15
2.40	2.33	2.29	2.25	2.20	2.18	2.16	2.12	2.11	2.10	2.08	2.07	.05	
3.52	3.37	3.29	3.21	3.13	3.08	3.05	2.98	2.96	2.92	2.89	2.87	.01	
1.41	1.40	1.39	1.38	1.37	1.37	1.36	1.36	1.35	1.35	1.34	1.34	.25	
1.94	1.89	1.87	1.84	1.81	1.79	1.78	1.76	1.75	1.74	1.73	1.72	.10	16
2.35	2.28	2.24	2.19	2.15	2.12	2.11	2.07	2.06	2.04	2.02	2.01	.05	
3.41	3.26	3.18	3.10	3.02	2.97	2.93	2.86	2.84	2.81	2.78	2.75	.01	
1.40	1.39	1.38	1.37	1.36	1.35	1.35	1.34	1.34	1.34	1.33	1.33	.25	
1.91	1.86	1.84	1.81	1.78	1.76	1.75	1.73	1.72	1.71	1.69	1.69	.10	17
2.31	2.23	2.19	2.15	2.10	2.08	2.06	2.02	2.01	1.99	1.97	1.96	.05	
3.31	3.16	3.08	3.00	2.92	2.87	2.83	2.76	2.75	2.71	2.68	2.65	.01	
1.39	1.38	1.37	1.36	1.35	1.34	1.34	1.33	1.33	1.32	1.32	1.32	.25	
1.89	1.84	1.81	1.78	1.75	1.74	1.72	1.70	1.69	1.68	1.67	1.66	.10	18
2.27	2.19	2.15	2.11	2.06	2.04	2.02	1.98	1.97	1.95	1.93	1.92	.05	
3.23	3.08	3.00	2.92	2.84	2.78	2.75	2.68	2.66	2.62	2.59	2.57	.01	
1.38	1.37	1.36	1.35	1.34	1.33	1.33	1.32	1.32	1.31	1.31	1.30	.25	
1.86	1.81	1.79	1.76	1.73	1.71	1.70	1.67	1.67	1.65	1.64	1.63	.10	19
2.23	2.16	2.11	2.07	2.03	2.00	1.98	1.94	1.93	1.91	1.89	1.88	.05	
3.15	3.00	2.92	2.84	2.76	2.71	2.67	2.60	2.58	2.55	2.51	2.49	.01	
1.37	1.36	1.35	1.34	1.33	1.33	1.32	1.31	1.31	1.30	1.30	1.29	.25	
1.84	1.79	1.77	1.74	1.71	1.69	1.68	1.65	1.64	1.63	1.62	1.61	.10	20
2.20	2.12	2.08	2.04	1.99	1.97	1.95	1.91	1.90	1.88	1.86	1.84	.05	
3.09	2.94	2.86	2.78	2.69	2.64	2.61	2.54	2.52	2.48	2.44	2.42	.01	

(Continued)

TABLE D.3 Upper Percentage Points of the F Distribution (Continued)

df for denominator N_2	Pr	df for numerator N_1											
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
22	.25	1.40	1.48	1.47	1.45	1.44	1.42	1.41	1.40	1.39	1.39	1.38	1.37
	.10	2.95	2.56	2.35	2.22	2.13	2.06	2.01	1.97	1.93	1.90	1.88	1.86
	.05	4.30	3.44	3.05	2.82	2.66	2.55	2.46	2.40	2.34	2.30	2.26	2.23
	.01	7.95	5.72	4.82	4.31	3.99	3.76	3.59	3.45	3.35	3.26	3.18	3.12
24	.25	1.39	1.47	1.46	1.44	1.43	1.41	1.40	1.39	1.38	1.38	1.37	1.36
	.10	2.93	2.54	2.33	2.19	2.10	2.04	1.98	1.94	1.91	1.88	1.85	1.83
	.05	4.26	3.40	3.01	2.78	2.62	2.51	2.42	2.36	2.30	2.25	2.21	2.18
	.01	7.82	5.61	4.72	4.22	3.90	3.67	3.50	3.36	3.26	3.17	3.09	3.03
26	.25	1.38	1.46	1.45	1.44	1.42	1.41	1.39	1.38	1.37	1.37	1.36	1.35
	.10	2.91	2.52	2.31	2.17	2.08	2.01	1.96	1.92	1.88	1.86	1.84	1.81
	.05	4.23	3.37	2.98	2.74	2.59	2.47	2.39	2.32	2.27	2.22	2.18	2.15
	.01	7.72	5.53	4.64	4.14	3.82	3.59	3.42	3.29	3.18	3.09	3.02	2.96
28	.25	1.38	1.46	1.45	1.43	1.41	1.40	1.39	1.38	1.37	1.36	1.35	1.34
	.10	2.89	2.50	2.29	2.16	2.06	2.00	1.94	1.90	1.87	1.84	1.81	1.79
	.05	4.20	3.34	2.95	2.71	2.56	2.45	2.36	2.29	2.24	2.19	2.15	2.12
	.01	7.64	5.45	4.57	4.07	3.75	3.53	3.36	3.23	3.12	3.03	2.96	2.90
30	.25	1.38	1.45	1.44	1.42	1.41	1.39	1.38	1.37	1.36	1.35	1.35	1.34
	.10	2.88	2.49	2.28	2.14	2.05	1.98	1.93	1.88	1.85	1.82	1.79	1.77
	.05	4.17	3.32	2.92	2.69	2.53	2.42	2.33	2.27	2.21	2.16	2.13	2.09
	.01	7.56	5.39	4.51	4.02	3.70	3.47	3.30	3.17	3.07	2.98	2.91	2.84
40	.25	1.36	1.44	1.42	1.40	1.39	1.37	1.36	1.35	1.34	1.33	1.32	1.31
	.10	2.84	2.44	2.23	2.09	2.00	1.93	1.87	1.83	1.79	1.76	1.73	1.71
	.05	4.08	3.23	2.84	2.61	2.45	2.34	2.25	2.18	2.12	2.08	2.04	2.00
	.01	7.31	5.18	4.31	3.83	3.51	3.29	3.12	2.99	2.89	2.80	2.73	2.66
60	.25	1.35	1.42	1.41	1.38	1.37	1.35	1.33	1.32	1.31	1.30	1.29	1.29
	.10	2.79	2.39	2.18	2.04	1.95	1.87	1.82	1.77	1.74	1.71	1.68	1.66
	.05	4.00	3.15	2.76	2.53	2.37	2.25	2.17	2.10	2.04	1.99	1.95	1.92
	.01	7.08	4.98	4.13	3.65	3.34	3.12	2.95	2.82	2.72	2.63	2.56	2.50
120	.25	1.34	1.40	1.39	1.37	1.35	1.33	1.31	1.30	1.29	1.28	1.27	1.26
	.10	2.75	2.35	2.13	1.99	1.90	1.82	1.77	1.72	1.68	1.65	1.62	1.60
	.05	3.92	3.07	2.68	2.45	2.29	2.17	2.09	2.02	1.96	1.91	1.87	1.83
	.01	6.85	4.79	3.95	3.48	3.17	2.96	2.79	2.66	2.56	2.47	2.40	2.34
200	.25	1.33	1.39	1.38	1.36	1.34	1.32	1.31	1.29	1.28	1.27	1.26	1.25
	.10	2.73	2.33	2.11	1.97	1.88	1.80	1.75	1.70	1.66	1.63	1.60	1.57
	.05	3.89	3.04	2.65	2.42	2.26	2.14	2.06	1.98	1.93	1.88	1.84	1.80
	.01	6.76	4.71	3.88	3.41	3.11	2.89	2.73	2.60	2.50	2.41	2.34	2.27
∞	.25	1.32	1.39	1.37	1.35	1.33	1.31	1.29	1.28	1.27	1.25	1.24	1.24
	.10	2.71	2.30	2.08	1.94	1.85	1.77	1.72	1.67	1.63	1.60	1.57	1.55
	.05	3.84	3.00	2.60	2.37	2.21	2.10	2.01	1.94	1.88	1.83	1.79	1.75
	.01	6.63	4.61	3.78	3.32	3.02	2.80	2.64	2.51	2.41	2.32	2.25	2.18

F-table (continued)

	df for numerator N_1											Pr	df for denominator N_2
		20	24	30	40	50	60	100	120	200	500	∞	
15													
1.36	1.34	1.33	1.32	1.31	1.31	1.30	1.30	1.30	1.29	1.29	1.28	.25	
1.81	1.76	1.73	1.70	1.67	1.65	1.64	1.61	1.60	1.59	1.58	1.57	.10	22
2.15	2.07	2.03	1.98	1.94	1.91	1.89	1.85	1.84	1.82	1.80	1.78	.05	
2.98	2.83	2.75	2.67	2.58	2.53	2.50	2.42	2.40	2.36	2.33	2.31	.01	
1.35	1.33	1.32	1.31	1.30	1.29	1.29	1.28	1.28	1.27	1.27	1.26	.25	
1.78	1.73	1.70	1.67	1.64	1.62	1.61	1.58	1.57	1.56	1.54	1.53	.10	24
2.11	2.03	1.98	1.94	1.89	1.86	1.84	1.80	1.79	1.77	1.75	1.73	.05	
2.89	2.74	2.66	2.58	2.49	2.44	2.40	2.33	2.31	2.27	2.24	2.21	.01	
1.34	1.32	1.31	1.30	1.29	1.28	1.28	1.26	1.26	1.26	1.25	1.25	.25	
1.76	1.71	1.68	1.65	1.61	1.59	1.58	1.55	1.54	1.53	1.51	1.50	.10	26
2.07	1.99	1.95	1.90	1.85	1.82	1.80	1.76	1.75	1.73	1.71	1.69	.05	
2.81	2.66	2.58	2.50	2.42	2.36	2.33	2.25	2.23	2.19	2.16	2.13	.01	
1.33	1.31	1.30	1.29	1.28	1.27	1.27	1.26	1.25	1.25	1.24	1.24	.25	
1.74	1.69	1.66	1.63	1.59	1.57	1.56	1.53	1.52	1.50	1.49	1.48	.10	28
2.04	1.96	1.91	1.87	1.82	1.79	1.77	1.73	1.71	1.69	1.67	1.65	.05	
2.75	2.60	2.52	2.44	2.35	2.30	2.26	2.19	2.17	2.13	2.09	2.06	.01	
1.32	1.30	1.29	1.28	1.27	1.26	1.26	1.25	1.24	1.24	1.23	1.23	.25	
1.72	1.67	1.64	1.61	1.57	1.55	1.54	1.51	1.50	1.48	1.47	1.46	.10	30
2.01	1.93	1.89	1.84	1.79	1.76	1.74	1.70	1.68	1.66	1.64	1.62	.05	
2.70	2.55	2.47	2.39	2.30	2.25	2.21	2.13	2.11	2.07	2.03	2.01	.01	
1.30	1.28	1.26	1.25	1.24	1.23	1.22	1.21	1.21	1.20	1.19	1.19	.25	
1.66	1.61	1.57	1.54	1.51	1.48	1.47	1.43	1.42	1.41	1.39	1.38	.10	40
1.92	1.84	1.79	1.74	1.69	1.66	1.61	1.59	1.58	1.55	1.53	1.51	.05	
2.52	2.37	2.29	2.20	2.11	2.06	2.02	1.94	1.92	1.87	1.83	1.80	.01	
1.27	1.25	1.24	1.22	1.21	1.20	1.19	1.17	1.17	1.16	1.15	1.15	.25	
1.60	1.54	1.51	1.48	1.44	1.41	1.40	1.36	1.35	1.33	1.31	1.29	.10	60
1.84	1.75	1.70	1.65	1.59	1.56	1.53	1.48	1.47	1.44	1.41	1.39	.05	
2.35	2.20	2.12	2.03	1.94	1.88	1.84	1.75	1.73	1.68	1.63	1.60	.01	
1.24	1.22	1.21	1.19	1.18	1.17	1.16	1.14	1.13	1.12	1.11	1.10	.25	
1.55	1.48	1.45	1.41	1.37	1.34	1.32	1.27	1.26	1.24	1.21	1.19	.10	120
1.75	1.66	1.61	1.55	1.50	1.46	1.43	1.37	1.35	1.32	1.28	1.25	.05	
2.19	2.03	1.95	1.86	1.76	1.70	1.66	1.56	1.53	1.48	1.42	1.38	.01	
1.23	1.21	1.20	1.18	1.16	1.14	1.12	1.11	1.10	1.09	1.08	1.06	.25	
1.52	1.46	1.42	1.38	1.34	1.31	1.28	1.24	1.22	1.20	1.17	1.14	.10	200
1.72	1.62	1.57	1.52	1.46	1.41	1.39	1.32	1.29	1.26	1.22	1.19	.05	
2.13	1.97	1.89	1.79	1.69	1.63	1.58	1.48	1.44	1.39	1.33	1.28	.01	
1.22	1.19	1.18	1.16	1.14	1.13	1.12	1.09	1.08	1.07	1.04	1.00	.25	
1.49	1.42	1.38	1.34	1.30	1.26	1.24	1.18	1.17	1.13	1.08	1.00	.10	
1.67	1.57	1.52	1.46	1.39	1.35	1.32	1.24	1.22	1.17	1.11	1.00	.05	
2.04	1.88	1.79	1.70	1.59	1.52	1.47	1.36	1.32	1.25	1.15	1.00	.01	

TABLE D.5A Durbin-Watson d Statistic: Significance Points of d_L and d_U at 0.05 Level of Significance

$k = 1$	$k = 2$	$k = 3$	$k = 4$	$k = 5$	$k = 6$	$k = 7$	$k = 8$	$k = 9$	$k = 10$
n	d_u								
6	0.613	1.400	—	—	—	—	—	—	—
7	0.700	1.356	0.467	1.875	—	—	—	—	—
8	0.763	1.332	0.559	1.772	0.363	2.287	—	—	—
9	0.824	1.320	0.629	1.699	0.455	2.123	0.296	2.538	—
10	0.879	1.320	0.697	1.641	0.523	2.016	0.376	2.414	0.243
11	0.927	1.324	0.653	1.604	0.595	1.924	0.444	2.231	0.316
12	0.971	1.331	0.912	1.573	0.653	1.864	0.512	2.177	0.379
13	1.010	1.340	0.861	1.562	0.713	1.816	0.574	2.094	0.443
14	1.045	1.350	0.905	1.551	0.767	1.779	0.632	2.030	0.505
15	1.077	1.361	0.945	1.543	0.814	1.750	0.635	1.977	0.562
16	1.106	1.371	0.942	1.539	0.857	1.728	0.734	1.935	0.615
17	1.133	1.381	1.015	1.536	0.897	1.710	0.779	1.900	0.664
18	1.153	1.391	1.046	1.535	0.933	1.695	0.820	1.872	0.710
19	1.180	1.401	1.074	1.536	0.967	1.685	0.859	1.843	0.732
20	1.201	1.411	1.100	1.537	0.993	1.676	0.894	1.828	0.792
21	1.221	1.420	1.125	1.538	1.026	1.667	0.927	1.812	0.829
22	1.239	1.429	1.147	1.541	1.053	1.664	0.958	1.797	0.863
23	1.257	1.437	1.163	1.543	1.073	1.660	0.986	1.785	0.895
24	1.273	1.446	1.183	1.546	1.101	1.656	1.013	1.775	0.923
25	1.288	1.454	1.206	1.550	1.123	1.651	1.038	1.767	0.933
26	1.302	1.461	1.224	1.553	1.143	1.652	1.062	1.759	0.979
27	1.316	1.469	1.240	1.556	1.162	1.651	1.094	1.733	1.004
28	1.328	1.476	1.255	1.560	1.181	1.650	1.104	1.747	1.023
29	1.341	1.483	1.273	1.563	1.193	1.650	1.124	1.743	1.050
30	1.352	1.489	1.284	1.567	1.214	1.650	1.143	1.739	1.071
31	1.363	1.496	1.297	1.570	1.229	1.650	1.160	1.735	1.090
32	1.373	1.502	1.309	1.574	1.244	1.650	1.177	1.732	1.109
33	1.383	1.509	1.321	1.577	1.253	1.651	1.193	1.733	1.127
34	1.393	1.514	1.333	1.580	1.271	1.652	1.208	1.729	1.144
35	1.402	1.519	1.343	1.584	1.283	1.653	1.222	1.725	1.160
36	1.411	1.525	1.354	1.587	1.295	1.654	1.236	1.724	1.175
37	1.419	1.530	1.364	1.590	1.307	1.655	1.247	1.723	1.190
38	1.427	1.535	1.373	1.594	1.318	1.656	1.261	1.722	1.204
39	1.435	1.540	1.382	1.597	1.328	1.658	1.273	1.722	1.218
40	1.442	1.544	1.391	1.600	1.338	1.659	1.285	1.723	1.221
45	1.475	1.566	1.430	1.615	1.383	1.666	1.336	1.726	1.287
50	1.503	1.585	1.462	1.628	1.421	1.674	1.378	1.721	1.335
55	1.528	1.601	1.490	1.641	1.452	1.681	1.414	1.724	1.371
60	1.542	1.616	1.514	1.652	1.480	1.689	1.444	1.727	1.408
65	1.567	1.629	1.536	1.662	1.503	1.696	1.471	1.731	1.438
70	1.583	1.641	1.554	1.672	1.525	1.703	1.494	1.735	1.464
75	1.598	1.652	1.571	1.680	1.543	1.709	1.515	1.739	1.497
80	1.611	1.662	1.586	1.683	1.560	1.715	1.534	1.743	1.507
85	1.624	1.671	1.600	1.696	1.575	1.721	1.550	1.747	1.523
90	1.635	1.679	1.612	1.703	1.589	1.726	1.566	1.751	1.542
95	1.645	1.687	1.623	1.709	1.602	1.732	1.579	1.755	1.557
100	1.654	1.694	1.634	1.715	1.613	1.736	1.592	1.753	1.571
150	1.720	1.746	1.706	1.760	1.693	1.774	1.679	1.802	1.651
200	1.758	1.778	1.743	1.789	1.738	1.799	1.728	1.810	1.713

n	$k = 11$		$k = 12$		$k = 13$		$k = 14$		$k = 15$		$k = 16$		$k = 17$		$k = 18$		$k = 19$		$k = 20$	
	d_L	d_U																		
16	0.098	3.503	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
17	0.133	3.173	0.087	3.557	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
18	0.177	3.265	0.123	3.411	0.078	3.603	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
19	0.220	3.159	0.160	3.335	0.171	3.196	0.070	3.642	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
20	0.263	3.063	0.200	3.214	0.145	3.335	0.120	3.542	0.163	3.579	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
21	0.307	2.975	0.240	3.141	0.132	3.300	0.132	3.443	0.291	3.331	0.753	1.703	—	—	—	—	—	—	—	—
22	0.350	2.897	0.231	3.057	0.220	3.211	0.166	3.358	0.126	3.493	0.793	3.312	0.731	1.731	—	—	—	—	—	—
23	0.391	2.826	0.312	2.379	0.259	3.128	0.212	3.212	0.153	3.419	0.170	3.335	0.976	1.650	0.213	1.733	—	—	—	—
24	0.431	2.761	0.332	2.958	0.297	3.053	0.237	3.123	0.143	3.327	0.111	3.354	0.161	3.522	0.070	1.673	0.044	1.773	—	—
25	0.470	2.702	0.400	2.844	0.315	2.933	0.275	3.119	0.221	3.257	0.172	3.370	0.130	3.434	0.091	3.604	0.065	3.702	0.041	3.720
26	0.508	2.619	0.433	2.731	0.373	2.919	0.312	3.051	0.256	3.177	0.205	3.303	0.160	3.420	0.120	3.531	0.087	3.632	0.060	3.724
27	0.544	2.600	0.473	2.730	0.409	2.859	0.384	2.947	0.291	3.112	0.233	3.233	0.171	3.312	0.140	3.460	0.112	3.561	0.081	3.658
28	0.573	2.553	0.510	2.680	0.411	2.805	0.383	2.923	0.325	3.031	0.271	3.169	0.222	3.213	0.178	3.393	0.131	3.475	0.104	3.592
29	0.612	2.515	0.511	2.631	0.473	2.755	0.414	2.874	0.357	2.992	0.305	3.197	0.251	3.210	0.204	3.327	0.166	3.431	0.129	3.528
30	0.643	2.477	0.577	2.532	0.512	2.703	0.431	2.823	0.392	2.937	0.317	3.050	0.216	3.150	0.233	3.226	0.173	3.368	0.156	3.463
31	0.674	2.443	0.618	2.533	0.545	2.669	0.434	2.776	0.425	2.947	0.370	2.996	0.312	3.101	0.269	3.183	0.221	3.329	0.183	3.426
32	0.703	2.411	0.618	2.517	0.576	2.623	0.515	2.733	0.457	2.810	0.401	2.946	0.349	3.050	0.299	3.113	0.253	3.252	0.211	3.343
33	0.731	2.382	0.668	2.434	0.606	2.583	0.516	2.672	0.433	2.799	0.412	2.979	0.372	3.000	0.329	3.100	0.281	3.218	0.239	3.293
34	0.758	2.355	0.693	2.454	0.631	2.554	0.575	2.651	0.514	2.751	0.462	2.981	0.349	3.054	0.337	3.051	0.312	3.117	0.267	3.240
35	0.783	2.330	0.722	2.425	0.662	2.521	0.624	2.619	0.547	2.715	0.492	2.913	0.312	2.910	0.333	3.065	0.310	3.099	0.295	3.190
36	0.808	2.306	0.713	2.333	0.689	2.472	0.631	2.536	0.573	2.682	0.529	2.721	0.457	2.953	0.417	2.951	0.369	3.033	0.323	3.142
37	0.831	2.283	0.722	2.373	0.714	2.464	0.657	2.535	0.602	2.646	0.543	2.733	0.475	2.929	0.413	2.920	0.377	3.069	0.331	3.097
38	0.854	2.265	0.795	2.351	0.739	2.431	0.633	2.526	0.629	2.614	0.573	2.703	0.522	2.722	0.472	2.830	0.424	2.968	0.378	3.054
39	0.875	2.245	0.819	2.321	0.763	2.413	0.737	2.479	0.653	2.535	0.606	2.671	0.547	2.737	0.472	2.813	0.451	2.929	0.404	3.013
40	0.895	2.228	0.810	2.301	0.743	2.391	0.711	2.473	0.673	2.557	0.626	2.611	0.573	2.721	0.523	2.803	0.477	2.832	0.430	2.974
41	0.938	2.156	0.934	2.225	0.887	2.295	0.813	2.357	0.733	2.419	0.710	2.512	0.692	2.536	0.611	2.659	0.578	2.733	0.551	2.827
42	1.064	2.103	1.019	2.163	0.973	2.225	0.927	2.237	0.882	2.310	0.826	2.414	0.732	2.479	0.717	2.584	0.733	2.610	0.660	2.673
43	1.129	2.062	1.087	2.115	1.043	2.170	1.003	2.223	0.961	2.231	0.919	2.334	0.877	2.395	0.836	2.431	0.793	2.512	0.751	2.571
44	1.184	2.031	1.113	2.072	1.106	2.127	1.063	2.177	1.029	2.227	0.990	2.273	0.951	2.330	0.913	2.332	0.874	2.411	0.836	2.447
45	1.231	2.006	1.195	2.047	1.160	2.093	1.124	2.133	1.088	2.133	1.052	2.229	1.016	2.276	0.930	2.323	0.911	2.371	0.908	2.419
46	1.272	1.986	1.231	2.025	1.206	2.172	1.195	2.139	1.144	2.133	1.103	2.212	1.033	2.273	2.215	1.063	2.313	0.971	2.362	0.947
47	1.308	1.970	1.277	2.006	1.217	2.043	1.215	2.080	1.134	2.113	1.153	2.156	1.123	2.193	1.090	2.235	1.053	2.275	1.027	2.315
48	1.340	1.957	1.311	1.991	1.293	2.024	1.253	2.039	1.224	2.193	1.175	2.129	1.165	2.165	1.136	2.231	1.136	2.231	1.076	2.275
49	1.369	1.946	1.342	1.977	1.315	2.009	1.287	2.040	1.260	2.073	1.232	2.133	1.203	2.139	1.177	2.172	1.117	2.236	1.121	2.241
50	1.373	1.937	1.367	1.966	1.344	1.913	1.314	2.025	1.292	2.051	1.266	2.033	1.210	2.113	1.213	2.143	1.137	2.177	1.160	2.211
51	1.418	1.929	1.374	1.956	1.370	1.934	1.345	2.012	1.321	2.040	1.279	2.063	1.271	2.197	1.217	2.126	1.222	2.156	1.197	2.146
52	1.439	1.923	1.415	1.943	1.393	1.974	1.371	2.000	1.347	2.026	1.320	2.033	1.307	2.010	1.277	2.108	1.233	2.135	1.229	2.161
53	1.570	1.892	1.584	1.908	1.550	1.924	1.533	1.910	1.512	1.958	1.504	1.922	1.481	1.931	1.474	2.006	1.458	2.021	1.443	2.040
54	1.631	1.835	1.643	1.895	1.632	1.908	1.621	1.919	1.610	1.931	1.600	1.933	1.576	1.937	1.579	1.979	1.554	1.991	1.554	2.001

Note: n = number of observations, k' = number of explanatory variables, excluding the constant term.

Source: This table is an extension of the original Durbin-Watson table and is reproduced from N. S. Arora and K. White, "The Durbin-Watson Test for Serial Correlation with Large Sample Size: Many Regressors," *Econometrica*, vol. 43, November 1975, pp. 1031-46 and is reprinted by R. W. Eichenseher, *Business Statistics*, 1976, p. 1334. Reprinted by permission of the Econometric Society.

EXAMPLE 7

If $n = 40$ and $k' = 4$, $d_L = 1.285$ and $d_U = 1.721$. If a computed d value is less than 1.285, there is evidence of positive first-order serial correlation; if it is greater than 1.721, there is no evidence of positive first-order serial correlation; but if d lies between the lower and the upper limit, there is inconclusive evidence regarding the presence or absence of positive first-order serial correlation.

Appendix D Statistical Tables

Durbin-Watson d Statistic: Significance Points of d_L and d_U at 0.01 Level of Significance

n	$K=1$		$K=2$		$K=3$		$K=4$		$K=5$		$K=6$		$K=7$		$K=8$		$K=9$		$K=10$		
	d_L	d_U	d_L	d_U																	
5	0.390	1.142	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
7	0.435	1.036	0.394	1.575	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
9	0.477	1.003	0.345	1.439	0.229	2.102	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
10	0.504	1.001	0.466	1.333	0.340	1.733	0.233	2.193	0.150	2.699	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
11	0.533	1.010	0.519	1.297	0.396	1.640	0.285	2.030	0.193	2.453	0.124	2.892	—	—	—	—	—	—	—	—	—
12	0.597	1.023	0.569	1.274	0.449	1.575	0.339	1.913	0.244	2.280	0.154	2.665	0.105	3.053	—	—	—	—	—	—	—
13	0.733	1.033	0.616	1.251	0.499	1.526	0.391	1.826	0.294	2.150	0.211	2.490	0.143	2.333	0.099	3.182	—	—	—	—	—
14	0.776	1.054	0.660	1.254	0.547	1.490	0.441	1.737	0.343	2.049	0.257	2.354	0.133	2.667	0.122	2.981	0.073	3.237	—	—	
15	0.811	1.070	0.700	1.252	0.591	1.454	0.433	1.764	0.391	1.957	0.303	2.244	0.225	2.530	0.161	2.817	0.107	3.101	0.063	3.374	
16	0.844	1.086	0.737	1.252	0.633	1.446	0.532	1.683	0.437	1.900	0.342	2.153	0.269	2.415	0.200	2.631	0.142	2.944	0.094	3.201	
17	0.874	1.102	0.772	1.255	0.672	1.432	0.574	1.637	0.481	1.847	0.393	2.073	0.313	2.319	0.241	2.566	0.179	2.811	0.127	3.053	
18	0.895	1.113	0.803	1.259	0.702	1.422	0.613	1.634	0.522	1.803	0.435	2.015	0.355	2.238	0.292	2.467	0.215	2.637	0.160	2.925	
19	0.923	1.132	0.835	1.265	0.742	1.415	0.650	1.584	0.561	1.757	0.476	1.963	0.396	2.159	0.322	2.381	0.255	2.597	0.195	2.813	
20	0.952	1.147	0.863	1.271	0.773	1.411	0.635	1.567	0.592	1.737	0.515	1.912	0.436	2.110	0.352	2.309	0.294	2.510	0.232	2.714	
21	0.975	1.161	0.890	1.277	0.803	1.408	0.713	1.554	0.633	1.712	0.552	1.931	0.474	2.059	0.400	2.244	0.331	2.434	0.258	2.625	
22	0.997	1.174	0.914	1.284	0.831	1.407	0.743	1.543	0.667	1.691	0.587	1.849	0.510	2.015	0.437	2.188	0.368	2.367	0.304	2.543	
23	1.013	1.177	0.938	1.291	0.853	1.407	0.777	1.534	0.693	1.673	0.520	1.821	0.545	2.077	0.473	2.140	0.434	2.308	0.346	2.479	
24	1.037	1.199	0.950	1.293	0.832	1.407	0.805	1.523	0.723	1.653	0.652	1.797	0.573	1.944	0.507	2.057	0.439	2.255	0.375	2.417	
25	1.053	1.211	0.957	1.305	0.906	1.409	0.831	1.523	0.756	1.645	0.682	1.776	0.610	1.915	0.540	2.059	0.473	2.239	0.409	2.362	
26	1.072	1.222	1.001	1.312	0.928	1.411	0.855	1.513	0.733	1.635	0.711	1.759	0.642	1.839	0.572	2.026	0.505	2.168	0.441	2.313	
27	1.089	1.233	1.019	1.319	0.949	1.413	0.873	1.515	0.808	1.626	0.738	1.743	0.669	1.857	0.602	1.997	0.536	2.131	0.473	2.269	
28	1.104	1.244	1.037	1.325	0.969	1.415	0.900	1.513	0.832	1.618	0.764	1.729	0.696	1.847	0.631	1.970	0.566	2.098	0.504	2.229	
29	1.119	1.254	1.054	1.332	0.933	1.418	0.921	1.512	0.853	1.611	0.733	1.718	0.723	1.830	0.653	1.947	0.595	2.062	0.533	2.193	
30	1.133	1.263	1.070	1.339	1.005	1.421	0.941	1.511	0.877	1.606	0.812	1.707	0.743	1.814	0.684	1.925	0.622	2.041	0.562	2.165	
31	1.147	1.273	1.085	1.345	1.023	1.425	0.960	1.510	0.897	1.601	0.834	1.693	0.772	1.800	0.710	1.908	0.649	2.017	0.539	2.131	
32	1.160	1.282	1.100	1.352	1.040	1.428	0.979	1.510	0.917	1.597	0.856	1.690	0.794	1.733	0.734	1.839	0.674	1.995	0.615	2.104	
33	1.172	1.291	1.114	1.358	1.055	1.432	0.995	1.510	0.936	1.594	0.875	1.683	0.815	1.775	0.757	1.874	0.693	1.975	0.641	2.030	
34	1.184	1.299	1.123	1.364	1.073	1.435	1.012	1.511	0.954	1.591	0.896	1.677	0.837	1.766	0.773	1.850	0.722	1.957	0.665	2.057	
35	1.195	1.307	1.140	1.370	1.085	1.439	1.028	1.512	0.971	1.582	0.914	1.671	0.857	1.757	0.800	1.847	0.744	1.940	0.689	2.037	
36	1.206	1.315	1.153	1.376	1.098	1.442	1.043	1.513	0.933	1.588	0.932	1.666	0.877	1.743	0.821	1.836	0.766	1.925	0.711	2.018	
37	1.217	1.323	1.165	1.382	1.112	1.446	1.053	1.514	1.004	1.526	0.950	1.662	0.935	1.742	0.841	1.825	0.782	1.911	0.733	2.001	
38	1.227	1.330	1.176	1.383	1.124	1.449	1.072	1.515	1.019	1.583	0.956	1.653	0.912	1.735	0.860	1.816	0.807	1.899	0.754	1.983	
39	1.237	1.337	1.187	1.393	1.137	1.453	1.085	1.517	1.034	1.584	0.992	1.655	0.937	1.729	0.872	1.807	0.826	1.887	0.774	1.970	
40	1.245	1.344	1.198	1.393	1.143	1.457	1.093	1.513	1.043	1.584	0.997	1.652	0.946	1.724	0.895	1.799	0.844	1.875	0.743	1.956	
45	1.239	1.375	1.245	1.423	1.201	1.474	1.156	1.528	1.111	1.534	1.055	1.643	1.019	1.724	0.974	1.763	0.927	1.834	0.831	1.902	
50	1.324	1.403	1.235	1.446	1.245	1.491	1.205	1.533	1.164	1.587	1.123	1.639	1.081	1.692	1.039	1.743	0.997	1.805	0.955	1.864	
55	1.355	1.427	1.320	1.466	1.294	1.506	1.247	1.542	1.209	1.592	1.172	1.638	1.134	1.683	1.095	1.734	1.057	1.785	1.018	1.837	
60	1.383	1.449	1.350	1.484	1.317	1.520	1.283	1.533	1.249	1.598	1.214	1.639	1.179	1.622	1.144	1.725	1.108	1.771	1.072	1.817	
65	1.407	1.463	1.377	1.500	1.346	1.534	1.315	1.562	1.283	1.604	1.251	1.642	1.218	1.680	1.185	1.729	1.153	1.781	1.129	1.802	
70	1.429	1.485	1.400	1.515	1.372	1.546	1.343	1.575	1.313	1.611	1.293	1.645	1.253	1.683	1.223	1.716	1.192	1.754	1.162	1.732	
75	1.443	1.501	1.422	1.529	1.395	1.557	1.363	1.587	1.340	1.617	1.313	1.649	1.284	1.632	1.258	1.714	1.227	1.743	1.199	1.733	
80	1.466	1.515	1.441	1.541	1.416	1.563	1.390	1.595	1.364	1.624	1.338	1.653	1.312	1.683	1.235	1.714	1.259	1.745	1.232	1.777	
85	1.482	1.523	1.453	1.553	1.435	1.573	1.411	1.603	1.386	1.630	1.362	1.657	1.337	1.683	1.312	1.714	1.237	1.743	1.252	1.773	
90	1.495	1.540	1.474	1.563	1.452	1.587	1.429	1.611	1.406	1.636	1.333	1.661	1.360	1.687	1.336	1.714	1.312	1.741	1.233	1.769	
95	1.510	1.552	1.499	1.573	1.468	1.596	1.446	1.612	1.425	1.642	1.403	1.666	1.381	1.690	1.358	1.715	1.336	1.741	1.313	1.767	
100	1.522	1.562	1.503	1.583	1.432	1.604	1.462	1.625	1.441	1.647	1.421	1.670	1.400	1.693	1.373	1.717	1.357	1.741	1.335	1.765	
150	1.611	1.637	1.598	1.651	1.584	1.665	1.571	1.679	1.557	1.693	1.543	1.708	1.533	1.722	1.515	1.737	1.501	1.752	1.495	1.757	
200	1.664	1.684	1.653	1.693	1.643	1.704	1.633	1.715	1.623	1.725	1.613	1.735	1.603	1.745	1.592	1.757	1.582	1.763	1.571	1.757	

n	d_1	d_2	d_3	d_4	d_5	d_6	d_7	d_8	d_9	d_{10}	d_{11}	d_{12}	d_{13}	d_{14}	d_{15}	d_{16}	d_{17}	d_{18}	d_{19}	d_{20}
12	0.065	3.143	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
13	0.084	3.236	0.053	3.526	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
14	0.113	3.113	0.075	3.358	0.047	3.337	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
15	0.143	3.023	0.102	3.227	0.087	3.423	0.041	3.501	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
16	0.173	2.914	0.131	3.109	0.092	3.237	0.061	3.474	0.139	3.639	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
17	0.212	2.317	0.162	3.004	0.112	3.185	0.091	3.394	0.193	3.551	0.013	3.671	—	—	—	—	—	—	—	—
18	0.245	2.727	0.191	2.909	0.143	3.021	0.102	3.252	0.077	3.412	0.031	3.512	0.032	3.703	—	—	—	—	—	—
19	0.281	2.531	0.227	2.922	0.173	2.997	0.133	3.153	0.130	3.311	0.070	3.450	0.046	3.577	0.029	3.724	—	—	—	—
20	0.315	2.631	0.260	2.741	0.209	2.973	0.135	3.265	0.125	3.213	0.092	3.333	0.065	3.621	0.041	3.629	0.027	3.747	—	
21	0.349	2.517	0.272	2.674	0.211	2.829	0.191	2.912	0.132	3.137	0.116	3.274	0.081	3.412	0.060	3.634	0.040	3.657	0.023	
22	0.381	2.460	0.324	2.610	0.272	2.758	0.211	2.926	0.111	3.030	0.114	3.271	0.107	3.438	0.068	3.612	0.048	3.642	—	
23	0.413	2.409	0.339	2.552	0.333	2.671	0.253	2.836	0.231	2.976	0.167	3.113	0.133	3.249	0.100	3.471	0.073	3.621	0.051	
24	0.444	2.353	0.337	2.472	0.333	2.635	0.233	2.772	0.231	2.937	0.124	3.140	0.158	3.130	0.127	3.274	0.091	3.412	0.068	
25	0.474	2.327	0.411	2.453	0.363	2.612	0.311	2.713	0.254	2.841	0.222	2.972	0.142	3.098	0.149	3.222	0.114	3.338	0.088	
26	0.503	2.233	0.417	2.437	0.393	2.531	0.342	2.659	0.260	2.733	0.219	2.967	0.213	3.132	0.171	3.352	0.137	3.287	0.107	
27	0.531	2.243	0.475	2.346	0.421	2.483	0.377	2.614	0.322	2.730	0.271	2.881	0.234	2.972	0.149	3.047	0.163	3.201	0.123	
28	0.553	2.215	0.503	2.310	0.430	2.410	0.359	2.531	0.317	2.691	0.324	2.797	0.257	2.972	0.207	3.026	0.184	3.151	0.143	
29	0.585	2.187	0.530	2.235	0.417	2.472	0.426	2.521	0.377	2.631	0.331	2.745	0.247	2.858	0.215	2.939	0.199	3.073	0.174	
30	0.613	2.160	0.556	2.266	0.501	2.373	0.432	2.431	0.431	2.571	0.357	2.677	0.371	2.858	0.281	2.923	0.197	3.126	—	
31	0.634	2.136	0.535	2.237	0.529	2.340	0.473	2.444	0.412	2.551	0.333	2.650	0.339	2.751	0.297	2.865	0.231	2.971	0.207	
32	0.659	2.113	0.518	2.210	0.553	2.312	0.504	2.411	0.445	2.512	0.400	2.611	0.311	2.717	0.232	2.813	0.244	2.974	0.207	
33	0.680	2.092	0.522	2.183	0.573	2.242	0.523	2.311	0.482	2.471	0.414	2.512	0.331	2.613	0.267	2.724	0.269	2.836	0.230	
34	0.702	2.073	0.651	2.164	0.631	2.298	0.562	2.350	0.314	2.445	0.453	2.510	0.474	2.637	0.371	2.733	0.333	2.823	0.271	
35	0.723	2.055	0.673	2.143	0.623	2.232	0.575	2.333	0.523	2.411	0.482	2.507	0.438	2.670	0.393	2.794	0.354	2.737	0.315	
36	0.741	2.037	0.621	2.123	0.615	2.217	0.597	2.277	0.537	2.330	0.503	2.475	0.461	2.567	0.377	2.743	0.338	2.814	—	
37	0.755	1.971	0.720	2.044	0.741	2.113	0.707	2.193	0.653	2.257	0.612	2.345	0.573	2.424	0.518	2.503	0.433	2.532	0.413	
38	0.773	1.923	1.047	2.022	0.757	2.177	0.713	2.191	0.703	2.133	0.703	2.233	0.613	2.313	0.587	2.438	0.518	2.526	—	
39	0.797	1.871	1.047	1.945	1.222	2.002	0.833	2.059	0.820	2.117	0.733	2.126	0.713	2.237	0.771	2.321	0.574	2.359	0.617	2.431
40	0.829	1.821	0.943	1.945	1.222	2.002	0.833	2.059	0.820	2.117	0.733	2.126	0.713	2.237	0.771	2.321	0.574	2.359	0.617	2.431
41	0.851	1.855	1.001	1.914	0.935	1.961	0.920	2.056	0.935	2.037	0.857	2.121	0.922	2.173	0.783	2.227	0.751	2.233	0.716	2.333
42	0.871	1.815	1.053	1.839	1.020	1.931	0.945	1.933	0.933	2.027	0.911	2.075	0.917	2.135	0.891	2.221	0.793	2.272	—	
43	0.884	1.815	1.053	1.839	1.020	1.931	0.945	1.933	0.933	2.027	0.911	2.075	0.917	2.135	0.891	2.221	0.793	2.272	—	
44	0.891	1.831	1.053	1.839	1.020	1.931	0.945	1.933	0.933	2.027	0.911	2.075	0.917	2.135	0.891	2.221	0.793	2.272	—	
45	0.901	1.793	1.240	1.827	1.213	1.830	1.171	1.856	1.165	1.905	1.171	1.934	1.163	1.933	1.126	1.933	1.103	2.023	1.079	2.054
46	0.920	1.793	1.267	1.821	1.214	1.848	1.221	1.876	1.197	1.935	1.171	1.934	1.163	1.933	1.126	1.933	1.103	2.023	1.079	2.054
47	0.934	1.733	1.433	1.792	1.444	1.814	1.422	1.830	1.414	1.847	1.400	1.853	1.335	1.830	1.373	1.897	1.335	1.913	1.310	1.931
48	0.951	1.721	1.550	1.801	1.532	1.813	1.528	1.824	1.519	1.836	1.507	1.847	1.476	1.861	1.434	1.871	1.474	1.833	1.432	1.876

Note: n = number of observations. k = number of explanatory variables excluding the constant term.

Source: Smith and White, op. cit., by permission of the Econometric Society.

Correction sheet

Date: 14/01/2019

Room: Brunnsvikssalen

Course: Econometrics (eng)

Exam: Econometrics I (eng)

Anonymous code:

0618 - GXF

I authorise the anonymous posting of my exam, in whole or in part, on the department homepage as a sample student answer.

NOTE! ALSO WRITE ON THE BACK OF THE ANSWER SHEET

Mark answered questions

1	2	3	4	5	6	7	8	9	Total number of pages
X	X	X	X	X					9
Teacher's notes	20	19	20	14	10				

Points	Grade	Teacher's sign.
83	B	PGeA

SU, DEPARTMENT OF STATISTICS

Room: BR Anonymous code: 0618-6XF Sheet number: 1

Uppgift 1. För detta uppgift önskar vi studera sambanden mellan totala privata konsumtioner (Y_i) och den totala disponibla inkomsten (X_i) för USA, där en indikatorvariabel (D_i) för krig även ingår. Därmed överväger vi följande modell:

$$Y_i = \beta_0 + \beta_1 X_i + \beta_2 D_i + \varepsilon_i$$

För vilken regressionsresultaten ges i uppgiften.

a) Basert på den skattade modellen $\hat{Y}_i = 1 + 0.924 X_i - 23.3 D_i$ så ser vi till en början understryka hur totala privata konsumtionen påverkas av landets krigstillsänd. Utan vidare kan vi redan nu se urav parameterrörelsen $\hat{\beta}_2 = -23.3$ att om landet deltar i krig förväntas den totala privata konsumtionen minskta med i genomsnitt 23.3 miljarder dollar jämfört med om det ej deltar i krig.

För att beräkna osäkerheten i denna skattning så ställer vi upp ett 99% konfidensintervall på formen,

$I_{\hat{\beta}_2} = \hat{\beta}_2 \pm t_{0.005}(n-k) \text{se}(\hat{\beta}_2)$, där $n=75$ motsvarar utväljda åren för data som bygger på uppgifter från åren 1935-19411) samt $k=3$ som motsvarar antal skattade parametrar. Utifrån denna och med uppgifter från regressionsresultaten så ger insättningen oss det motsvarande konfidensintervalllet:

$$\begin{aligned} I_{\hat{\beta}_2} &= -23.3 \pm t_{0.005}(12) \cdot 2.0605 = -23.3 \pm 3.055 \cdot 2.0605 \\ &\approx -23.3 \pm 6.3 = (-29.6, -17). \end{aligned}$$

Uttifrah detta resultat kan vi konstatera att om landet deltar i krig, så konstaterar den totala privata konsumtionen med en 99% säkerhet att minskar med i genomsnitt 17 till 29.6 miljarder dollar.

Svar: Den totala privata konsumtionen förväntas under en 99% säkerhet att minskar med i genomsnitt 17 till 29.6 miljarder dollar.

b) Slutligen ska vi även beräkna det motsvarande värdet för den

SU, DEPARTMENT OF STATISTICSRoom: BR Anonymous code: 0018-GXF Sheet number: 2

Uppgift 1. b) Totala privata konsumtionen för ett år då den totala disponibla inkonsten är 150 miljarder dollar och läendet inte deltar i krig. Med annan ord räcker vi prediktera den förväntade värdet av Y då $X = 150$ och $D=0$. Genom insättning i den sista modellen erhåller vi då,

$$E[Y|X=150, D=0] = 1 + 0,924 \cdot 150 - 23,3 \cdot 0 = 139,6 \text{ miljarder dollar.}$$

Svar: Av resultatet kan vi konstatera att den totala privata konsumtionen, under ett år då den totala disponibla inkonsten i USA är 150 miljarder dollar och länet inte är krig förväntas bli ca 139,6 miljarder dollar.

120

SU, DEPARTMENT OF STATISTICS

Room: BR Anonymous code: 0018-GXF Sheet number: 3

Uppgärt 2. På ett företag avser man för en viss typ av hiss sambanden mellan värdet (Y) och driftstiden (X). För detta syfte överväger man följande modeller:

$$(1) Y_i = \beta_1 + \beta_2 X_i + u_i$$

$$(2) \frac{1}{Y_i} = \beta_1' + \beta_2' \left(\frac{1}{X_i} \right) + u_i'$$

som vi ska estimera. Baserat på ett slumpurval av $n=15$ hissar erhåller man regressionsresultaten som ges i uppgiften.

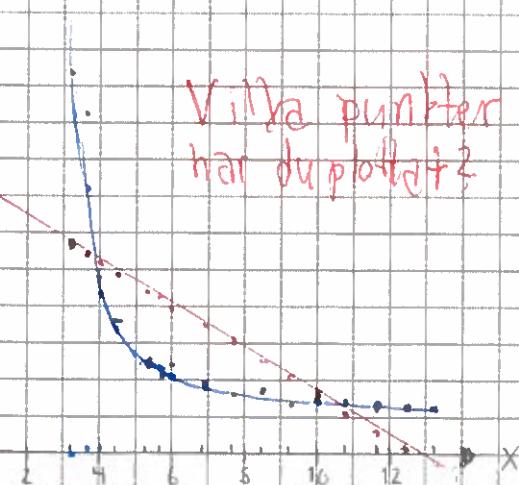
Till en början ska vi baserat på resultaten välja vilken modell som är bäst. Av denna anledning beräknan vi först de motsvarande förklaringsgraderna R^2 enligt nedan som blir:

$$R_1^2 = 1 - \frac{RSS_1}{TSS_1} = 1 - \frac{1516.8}{2998.3} \approx 0.494 \text{ samit}$$

$$R_2^2 = 1 - \frac{RSS_2}{TSS_2} = 1 - \frac{0.00126}{0.035062} \approx 0.968.$$

Som vi kan se är förklaringsgraden för modell (1) i princip dubbelt så stor som för modell (2), vilket innebär att skattade modellen i fall (2) kan förklara ca 96,8% av variationen i värdet för hissarna (Y) är större än i fall (1). Vidare kan vi observera att den motsvarande osäkerheten i parameterkattningarna för modell (1) är mycket större än för modell (2). Med detta i åtanke är det rimligt att anse modell (2) som en bättre anpassad modell.

Låt oss även illustrera detta grafiskt genom att plotta de skattade modellerna mot observerade data i grafen nedan.

För grafen kan vi observera att den första (röda) skattade regressionslinjen uppvisar ett negativt linjärt samband som inte ses ut att ligga i linje med observerade data så mycket. För den andra (blå) skattade regressionslinjen så föreligger ett icke linjärt, negativt samband som ses ut att passa data mycket bättre.

SU, DEPARTMENT OF STATISTICS

Room: RR Anonymous code: 0018-GXF Sheet number: 4

Uppgitt 2. a) Svar: Finn ett grafiskt och teoretiskt uppvisar den andra modellen bäst resultat. Därmed anses modell (2) vara den lämpad att använda.

b) Nu frågar man sig hur man ställer upp ett konfidensintervall för att mäta osäkerheten i skattningen för det genomsnittliga värdet av hissan med driftstiden $X = 5$. Med andra ord så ska vi enklast ställa upp den generella formeln som gäller vid beräkning av ett konfidensintervall för det förväntade värdet Y om $X = X_0$. Om vi tänker oss att förväntade värdet av Y betecknas som,

$\hat{Y}_0 = E(Y|X = X_0)$, där \hat{Y}_0 motsvarar skattade Y då $X = X_0$ samt att $\text{Var}(\hat{Y}_0) = \sigma^2 \left(\frac{1}{n} + \frac{(X_0 - \bar{X})^2}{\sum_{i=1}^n (X_i - \bar{X})^2} \right)$ så gäller generellt att det efterställta konfidensintervallet med konfidensgraden $1-\alpha$ 100% ges på formen:

$\hat{Y}_0 \pm t_{\alpha/2}(n-2) \sqrt{\text{Var}(\hat{Y}_0)} = \hat{Y}_0 \pm t_{\alpha/2}(n-2) \sqrt{\sigma^2 \left(\frac{1}{n} + \frac{(X_0 - \bar{X})^2}{\sum_{i=1}^n (X_i - \bar{X})^2} \right)}$, dvs. för modell (1). Eftersom konfidensintervallet för modell (2) i detta är det konfidensintervall som efterfrågas så blir staven följande:

Ett konfidensintervall av förväntade hissvändet då driftstiden $X = X_0$ under modell (2) blir däremot

$$\frac{1}{\hat{Y}_0} \pm t_{\alpha/2}(n-2) \sqrt{\frac{1}{\text{Var}(\hat{Y}_0)}} \cdot \checkmark$$

(strykt åt vilket att $E(Y) \approx 1/\text{E}(Y)$)

/9

/19

SU, DEPARTMENT OF STATISTICS

Room: B8 Anonymous code: 0018-6XF Sheet number: 5

Uppgift 3. Låt oss för denna uppgift betrakta en Cobb-Douglas modell på formen,

$Y_i = \beta_1 X_{2i}^{\beta_2} X_{3i}^{\beta_3} e^{u_i}$, där Y motsvarar effektförbrukning, X_2 pris och X_3 inkomst samt β_2 och β_3 som utgör pris- och inkomstelasticiteterna.

Innan vi går vidare skrives först om modellen på linjär form. Detta gör vi genom att logaritmera båda ledet i den ovanstående ekvationen. Gör vi detta får vi följande:

$$\ln Y_i = \ln \beta_1 + \beta_2 \ln X_{2i} + \beta_3 \ln X_{3i} + u_i.$$

Baserat på $n=18$ årsdata erhåller man regressionsresultaten i givna i uppgiften för denna modell.

a) och med att ett F-test visar att minst en av de oberoende variablerna, X_2 och X_3 , ska inkluderas så väljer vi nu att komplettera detta med två individuella t-tester av lärningskoeficienterna. Detta ger vi för att testa om respektive förklaringsvariabel signifikant bidrar till att förklara variationen i Y . I dessa respektive t-tester väger vi därför,

$H_0: \beta_i = 0$ mot $H_1: \beta_i \neq 0$, $i=2,3$, vilket görs m.h.a. en statistiken $t = \frac{\hat{\beta}_i - \beta_i}{\text{se}(\hat{\beta}_i)} \sim t(n-3)$. För båda fallen förkastas H_0 om $|t_{\text{obs}}| > t_{\alpha/2}(n-3)$. Låt oss nu genomföra dessa tester under signifikansnivån 5%. Utav de observerade värden,

$$|t_{\text{obs}}| = \left| \frac{\hat{\beta}_2 - \beta_2}{\text{se}(\hat{\beta}_2)} \right| = \left| \frac{-2.05}{0.91} \right| \approx 2.25 > t_{0.025/15} = 2.131$$

$|t_{\text{obs}}| = \left| \frac{\hat{\beta}_3 - \beta_3}{\text{se}(\hat{\beta}_3)} \right| = \left| \frac{1.06}{6.35} \right| \approx 3.03 > t_{0.025/15} = 2.131$, så kan vi i båda fallen förkasta H_0 . Resultatet tyder på att båda förklaringsvariablerna signifikant bidrar till att förklara variationen.

Sv: Resultatet tyder på att ingen förklaringsvariabel ber exkluderats ur modellen.

SU, STATISTIK

Skrivsal: BR

Anonymkod: 008-GXF Blad nr: 6

Uppgift 3. b) Vi dare ska vi undersöka om priselasticiteten är signifikant mindre än -1. Genom ett T-test ser vi i detta fall väga $H_0: \beta_2 = -1$ mot $H_1: \beta_2 < -1$, vilket vi bygger på statistiken $t = \frac{\hat{\beta}_2 - \beta_2}{\text{se}(\hat{\beta}_2)} \sim t(n-2)$. Tj testet är ensidigt så gäller under signifikansnivå 5% att H_0 kan förkastas om $t_{obs} < -t_{0.05}(15)$. Beräkning av obseruerade värdet ger att:

$$t_{obs} = \frac{-2.05 + 1}{0.41} \approx -1.154 > -t_{0.05}(15) = -1.753, \text{ vilket visar att } H_0 \text{ ej kan förkastas.}$$

Svar: Resultatet tyder på att priselasticiteten ej är signifikant mindre än -1. 18

c) Låt oss nu betrakta en transcedental Cobb-Douglas modell på nedanstående form:

$y_i = \beta_1 X_{1i}^{\beta_2} X_{2i}^{\beta_3} e^{\beta_4 X_{2i} + \beta_5 X_{3i}} e^{u_i}$. Genom logaritmering kan den betraktas på linjär form sen.

$$\ln y_i = \ln \beta_1 + \beta_2 \ln X_{1i} + \beta_3 \ln X_{2i} + \beta_4 X_{2i} + \beta_5 X_{3i} + u_i.$$

12

120

Uppgitt 4. För depona uppgift beräktnas följande modell,

$Y_t = \beta_1 + \beta_2 X_{1,t} + \beta_3 X_{2,t} + U_t$, för vilken vi erhållit de skattade residualerna \hat{U}_t som presenteras i tabellen.

a) Baserat på de $n=8$ skattade residualerna så ska vi till en början undersöka om det föreligger någon (förra årsfelns) autokorrelation i residualerna. För detta syfte genomför vi ett Durbin-Watson test för att väga nullhypotesen H_0 : autokorrelation mot alternativhypotesen H_1 : ingen autokorrelation. Detta test bygger på d -statistiken som beräknas enligt nedan:

$$d = \frac{\sum_{t=2}^8 (\hat{U}_t - \hat{U}_{t-1})^2}{\sum_{t=1}^8 \hat{U}_t^2} = \frac{(\hat{U}_2 - \hat{U}_1)^2 + \dots + (\hat{U}_8 - \hat{U}_7)^2}{\hat{U}_1^2 + \dots + \hat{U}_8^2} = \frac{27.3078}{9.7924} \approx 2.789.$$

För att fatta beslut om huruvida nullhypotesen kan förväntas eller inte så jämför vi beräknade d -värde med de kritiska värdena och övre gränsen, d_U och d_L som kan avläsas i tabell för en viss signifikansnivå α som i detta fall antas vara 5%.

I och med att antal förklaringsvariabler för modellen är $k=2$ samt att antal observationer är $n=8$ så får vi att nedre och ovre gränsen är $d_L = 0.559$ samt $d_U = 1.777$. Baserat på detta får vi att $d > d_L$ och $d < d_U$, vilket tyder på att nullhypotesen om ingen autokorrelation kan förväntas under signifikansnivån 5%. Förfäktlingen tyder resultatet på att en negativ autokorrelation verkar föreligga. /5

Svar: Testet visar att en negativ autokorrelation verkar föreligga i residualerna.

b) Vidare ska vi undersöka om variansen för feltermen U_t är signifikant större än 1. Med andra ord siker vi att variga nullhypotesen $H_0: \sigma^2 = 1$ mot alternativhypotesen $H_1: \sigma^2 \neq 1$, vilket vi gör med hjälp av statistiken,

$$\chi^2 = \frac{\hat{\sigma}^2(n-k)}{\sigma^2} \sim \chi^2(n-k),$$

där den skattade residualvarianansen

SU, DEPARTMENT OF STATISTICS

Room: BR Anonymous code: 0618-GXF Sheet number: 8

Uppgift 4, b) beräknas enligt nedan:

$$\hat{\sigma}^2 = \frac{RSS}{n-k} = \frac{\sum_{i=1}^n (Y_i - \hat{Y}_i)^2}{n-k} = \frac{\sum_{i=1}^n \hat{U}_i^2}{n-k}$$

$$= \frac{\sum_{i=1}^4 \hat{U}_i^2}{8-3} = \frac{9.7924}{5} = 1.95848.$$

I och med detta kan vi nu genomföra testet, vilket vi väljer att göra under signifikansnivån 5%. Eftersom testet är tvåsidigt så gäller att H_0 förkastas om $\chi^2_{\text{obs}} > \chi^2_{0.025}(5)$. Genom beräkning av observerade värden erhålls vi därför $\chi^2_{\text{obs}} < \chi^2_{0.975}(5)$

$\chi^2_{\text{obs}} = \frac{1.95848 \cdot 5}{7} = 9.7924 < \chi^2_{0.025}(5) = 12.8325$, vilket visar att H_0 kan ej förkastas under signifikansnivån.

Svar: Resultatet tyder på att variansen av feltermen inte är signifikant skillnad från 1. /5

c) För den auxiliära regressionen mellan förklaringsvariablene i den ursprungliga modellen erhöll man att förklaringsgraden blev $R^2 = 0.84$. Genom beräkning av VIF-värdet så kan vi undersöka om det finns tendenser till kolinjäritet mellan de två variablene. Eftersom det motsvarande värdet,

$VIF = \frac{1}{1-R^2} = \frac{1}{1-0.84} = 6.25 < 10$ så kan vi utlära detta konstatera att det verkar inte finnas några tecken på kolinjäriteten. Kanste lite för därförstek slifjäts.

Svar: VIF-värdet tyder på att ingen multi kolinjäritet verkar föreligga i detta fall. /4

/4

SU, DEPARTMENT OF STATISTICS

Room: BB Anonymous code: 0018-GXF Sheet number: 9

Uppgift 5. Låt oss avgöra om nedanstående påståenden är sannhets eller falska.

a) **Falskt.** Runs-testet är exempel på ett icke-parametriskt test som inte bärer på något alltstående om fördelning hos de åtgäende parameterna. Vad gäller Durbin-Watson testet så är den inte allmänt tillämpbar om en stokastisk förklaringsvariabel X_i ingår i den beräknade modellen. **OK**

b) **Sant.** Genom exklusiblity av en förklaringsvariabel, som antas skulle ha haft en signifikant betydelse för att förklara variationen i beräknade variabeln Y , så kan det resultera i inducerad autokorrelation. **OK**

c) **Falskt.** Skillnaden mellan den ojusterade (R^2) och justerade förklaringsgraden (\bar{R}^2) är inte man för det snarre fallet korrigeras med avseende på antalet frihetsgrader, vilket framgår av deras motsvarande formler nedan:

$$R^2 = 1 - \frac{\text{RSS}}{\text{TSS}} \quad \text{och} \quad \bar{R}^2 = 1 - \frac{\text{RSS}/(n-k)}{\text{TSS}/(n-1)}. \quad \text{OK}$$

Likhet mellan dessa erhålls endast för fallet då $n-k=n-1$, det vill säga när antalet skattade parametrar för modellen är $k=1$ (en regressionsmodell med endast en konstant).

d) **Falskt.** Om både Y_i och X_{ij} för en simpel regressionsmodell multipliceras med 100, vilket ger $\hat{Y}_i^* = 100Y_i$ och $\hat{X}_{ij}^* = 100X_{ij}$, så kommer de nya parameterstimationerna bli $\hat{\beta}_1^* = 100\hat{\beta}_1$ samt $\hat{\beta}_2^* = \frac{100}{100}\hat{\beta}_2 = \hat{\beta}_2$.

Därmed grävler att $\hat{\beta}_1$ förändras medan $\hat{\beta}_2$ är oförändrad. **OK**

10